

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950¹

פרק ראשון: כללי

פירושים

(תיקונים: התשי"ב, התשי"ח, התשכ"ג, התשכ"ה, התשכ"ז, התשכ"ח, התשכ"ט, התשל"א, התשל"ג, התשל"ו, התשל"ז, התשנ"ה, התש"ע, התשע"ד, התשע"ז)

1. בחוק זה -

"שירות צבאי" ו"שירות" פירושו -

- (א) שירות בצבא-הגנה לישראל;
- (ב) לגבי התקופה מיום י"ז בכסלו התשי"ח (30 בנובמבר 1947) עד יום כ"ט בכסלו התשי"ט (31 בדצמבר 1948) - כל שירות אחר ששר הבטחון הכריז עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך חוק זה;
- (ג) לגבי התקופה שעד יום י"ז בכסלו התשי"ח (30 בנובמבר 1947) - שירות פעיל ביחידה מאורגנת שלחמה בארץ-ישראל למען עצמאות ישראל;
- "שירות קבע" - שירות צבאי על פי התחייבות לשירות קבע;
- "חייל" פירושו - אדם בשירות צבאי;
- "חייל בשירות קבע" - חייל המשרת בשירות קבע;
- "חייל משוחרר" פירושו - אדם ששירת בשירות צבאי ושוחרר מהשרות;
- "חייל שנספה במערכה" ו"נספה" - חייל או חייל משוחרר שמת כתוצאה של אחת מאלה:
- (1) חבלה שאירעה בתקופת שירותו ועקב שירותו, ואולם לעניין חייל בשירות קבע - חבלה כאמור שהיא חבלת שירות;
- (2) מחלה או החמרת מחלה שאירעו בתקופת שירותו ועקב שירותו, ואולם לעניין חייל בשירות קבע - מחלת שירות או החמרת מחלת שירות שאירעו בתקופת שירותו ועקב שירותו;
- "חבלה" - נזק אנטומי לזרוע שנגרם במישרין מגורם פיזי חיצוני באירוע מסוים, לרבות מכת חוס, מכת קור, או מוות פתאומי על רקע אירוע לבבי תוך כדי האירוע (Sudden Cardiac Death), וכן הפרעות בטר חבלתיות (Post-Traumatic Stress Disorder);
- "חבלת שירות" - חבלה שנגרמה בפעילות מבצעית או באימון לפעילות כאמור, או באירוע אחר שאופיו, מהותו ונסיבותיו ייחודיים לשירות הצבאי;
- "מחלה" - כל מחלה, ליקוי, מוגבלות, תסמונת או הפרעה, גופנית, נפשית או שכלית, לרבות קוגניטיבית, והכול למעט חבלה;

¹ ס"ח 52, התשי" (21.7.1950), עמ' 162.

- תיקונים: ס"ח 106, התשי"ב (22.8.1952), עמ' 287;
- ס"ח 261, התשי"ח (14.8.1958), עמ' 172;
- ס"ח 386, התשכ"ג (24.1.1963), עמ' 36;
- ס"ח 466, התשכ"ה (1.8.1965), עמ' 295;
- ס"ח 509, התשכ"ז (16.8.1967), עמ' 140;
- ס"ח 543, התשכ"ח (23.8.1968), עמ' 254;
- ס"ח 627, התשל"א (8.7.1971), עמ' 126;
- ס"ח 683, התשל"ג (6.2.1973), עמ' 66;
- ס"ח 712, התשל"ג (3.8.1973), עמ' 252 [התשל"ג (מס' 2)];
- ס"ח 748, התשל"ה (21.11.1974), עמ' 10;
- ס"ח 799, התשל"ו (27.2.1976), עמ' 118;
- ס"ח 856, התשל"ז (25.3.1977), עמ' 142;
- ס"ח 981, התש"ם (7.8.1980), עמ' 190;
- ס"ח 987, התשמ"א (7.11.1980), עמ' 11;
- ס"ח 1062, התשמ"ב (27.8.1982), עמ' 272;
- ס"ח 1207, התשמ"ז (12.3.1987), עמ' 42;
- ס"ח 1267, התשמ"ט (22.2.1989), עמ' 10;
- ס"ח 1485, התשנ"ה (9.11.1994), עמ' 6;
- ס"ח 1559, התשנ"ו (31.1.1996), עמ' 53;
- ס"ח 1701, התשנ"ט (7.2.1999), עמ' 80;
- ס"ח 1705, התשנ"ט (2.3.1999), עמ' 118 [התשנ"ט (מס' 2)];
- ס"ח 1726, התש"ס (4.2.2000), עמ' 106;
- ס"ח 1735, התש"ס (9.4.2000), עמ' 160 [התש"ס (מס' 2)] (תיקון לתיקון התשנ"ט);
- ס"ח 1772, התש"ס (10.1.2001), עמ' 120;
- ס"ח 1919, התשס"ד (18.1.2004), עמ' 48;
- ס"ח 1931, התשס"ד (15.3.2004), עמ' 316 [התשס"ד (מס' 2)] (שני תיקונים);
- ס"ח 1939, התשס"ד (17.5.2004), עמ' 380 [התשס"ד (מס' 3)];
- ס"ח 2118, התשס"ח (25.11.2007), עמ' 36. הצ"ח - ממשלה 332, התשס"ז, עמ' 928;
- ס"ח 2170, התשס"ח (29.7.2008), עמ' 684 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 212, התשס"ח, עמ' 219;
- ס"ח 2216, התש"ע (3.12.2009), עמ' 252. הצ"ח - כנסת 261, התשס"ט, עמ' 30;
- ס"ח 2230, התש"ע (25.2.2010), עמ' 399 [התש"ע (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 262, התשס"ט, עמ' 38;
- ס"ח 2258, התשע"א (9.11.2010), עמ' 13. הצ"ח - כנסת 343, התש"ע, עמ' 230;
- ס"ח 2307, התשע"א (28.7.2011), עמ' 992 [התשע"א (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 402, התשע"א, עמ' 224;
- ס"ח 2335, התשע"ב (30.1.2012), עמ' 158. הצ"ח - כנסת 420, התשע"ב, עמ' 34;
- ס"ח 2424, התשע"ג (26.12.2013), עמ' 186. הצ"ח - ממשלה 693, התשע"ב, עמ' 858;
- ס"ח 2471, התשע"ד (11.8.2014), עמ' 812 [התשע"ד (עמ' 2)]. הצ"ח - ממשלה 869, התשע"ד, עמ' 706;
- ס"ח 2592, התשע"ז (29.12.2016), עמ' 236. הצ"ח - ממשלה 1083, התשע"ז, עמ' 433;
- ס"ח 2606, התשע"ז (27.2.2017), עמ' 426 [התשע"ז (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1046, התשע"ז, עמ' 1052;
- ס"ח 2736, התשע"ח (24.7.2018), עמ' 822. הצ"ח - כנסת 802, התשע"ח, עמ' 266.

"מחלת שירות" - כל אחת מאלה, ובלבד שנגרמה עקב אירוע שאופיו, מהותו ונסיבותיו ייחודיים לשירות הצבאי, או עקב תנאי שירות שאופיים ומהותם ייחודיים לשירות הצבאי:

- (1) מחלה כתוצאה מחשיפה לחומר מסוכן שקבע שר הביטחון בצו, לקרינה מייננת או לקרינה אינפראאדומה;
 - (2) הידבקות במחלה כתוצאה מחשיפה למוצרי דם ונוזלי גוף במסגרת טיפול רפואי בתנאי שדה;
 - (3) מחלה אחרת שקבע שר הביטחון, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת, בצו, בתנאים ובנסיבות שקבע כאמור;
- "מיועד לשירות ביטחון" - כהגדרתו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986;
- "אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו" פירושו - אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו מחמת גילו או מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי, וכן אדם שהוכר, לפי כללים שייקבעו בתקנות, כבלתי-מסוגל להשתכר למחייתו;
- "הכנסה כדי מחיה" פירושו - הכנסה שהוכרה כמספקת למחייתו של האדם והתלוויים בו, לפי כללים שייקבעו בתקנות, ובלבד שלא תפחת מהשכר הקובע של עובד מדינה שהרכב משפחתו מהרכב משפחתו של מקבל ההכנסה;
- "נצרך" פירושו - אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו ואין לו הכנסה כדי מחייתו;
- "עומד ברשות עצמו" פירושו - אדם שמלאו לו שמונה-עשרה שנה ואינו נצרך;
- "בן-משפחה" של חייל שנספה במערכה פירושו -

- (א) מי שהיתה אשתו של הנספה ביום מותו, ובכלל זה אשה שלפני מות הנספה גרה יחד עמו וביום מותו היתה ידועה בציבור כאשתו - אף אם נישאה לאחר (להלן - "אלמנה");
- (1א) מי שהיה בעלה של הנספה ביום מותה, ובכלל זה גבר שלפני מות הנספה גר יחד עמה וביום מותה היה ידוע בציבור כבעלה - אף אם נישא לאחרת (להלן - אלמן);
- (ב) ילדו של הנספה - ובכלל זה ילד חורג או ילד מאומץ -

- שלא מלאו לו 21 שנה, או שמחמת מום גופני או שכלי לא עמד ברשות עצמו במות הנספה או בהגיעו לגיל 21 אחרי מותו, וכל עוד אינו עומד ברשות עצמו מסיבות אלה, אך למעט ילד שבמות הנספה מלאו לו 21 שנה ואותה שעה לא היה סמוך על שולחנו, וכן למעט ילד חורג שלא היה בשעת מותו של הנספה סמוך על שולחנו ושהיה מוחזק על-ידי קרובו מלידה שלא היה בן-זוגו של הנספה (להלן - "יתום");
- (ג) הורו של הנספה, ובכלל זה הורה חורג והורה מאמץ (להלן - שכול); לענין פסקה זו תהיה העובדה שאדם אימץ את הנספה בהיותו קטין חמש שנים לפחות שלא על מנת לקבל פרס - ראיה לאימוץ הנספה על-ידי אותו אדם;
 - (ד) אחיו או אחותו של הנספה, יתומים מאב ומאם, שטרם מלאו להם שמונה-עשרה שנה ואין להם אח או אחות העומדים ברשות עצמם, ואשר -
 - (1) נתינתו לפני מותו של הנספה, ומחסורם היה על הנספה סמוך לפני מותו, ואין להם הכנסה כדי מחייתם; או
 - (2) נתינתו לאחר מותו של הנספה, ואין להם הכנסה כדי מחייתם (להלן - "אחי");

אולם אם היה לנספה הורה מלידה והורה חורג או מאמץ, שניהם בני מין אחד, לא יראו כשכול אלא אותו הורה שקצין התגמולים יחליט עליו לאחר ששוכנע שמחסורו של הנספה היה לאחרונה על אותו הורה או שמחסורו של אותו הורה היה על הנספה סמוך לפטירתו; הורה קצין התגמולים כן, רשאי הוא להורות שישולם תגמול גם להורה האחר אם הוא נצרך, אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות הענין ולענין פרק שלישי בלבד - כל אחד מאחיו ומאחיותיו של הנספה (להלן - אחי הנספה);

- "זכאי" פירושו - מי שזכאי לתגמולים לפי חוק זה;
- "מקבל" פירושו - מי שמקבל תגמולים לפי חוק זה;
- "מענק", לרבות הענקה והענקה מיוחדת;
- "השכר הקובע" - סך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא 19 של הדרוג המינהלי, בכפוף לאמור בסעיף 36א;
- "היום הקובע", לגבי אלמנה שאין יתום סמוך על שולחנה או היום שבו פסק היתום האחרון להיות סמוך על שולחנה, הכל לפי המאוחר.
- "אגף משפחות והנצחה" או "האגף" - אגף משפחות והנצחה במשרד הביטחון;
- "הטבה" - סיוע הניתן לפי פרק שלישי, למי שמתקיימים בו אמות המידה הקבועות באותו פרק, הוראות חוק זה והתנאים שקבע שר הביטחון;
- "סיוע" - סיוע מלא או חלקי, הניתן בתשלום, במימון, בהחזר הוצאה שהוצאה בפועל, במענק, במלווה (להלן - סיוע כספי), או בדרך אחרת כפי שקבע שר הביטחון.

תחולת החוק על אלמן

(תיקון התשל"ז)

- 1א. כל האמור בחוק זה לגבי אלמנה של נספה יחול לגבי אלמן של נספה, בתיאומים לפי הענין.

סמכות להעלות שיעורים

(תיקון התשמ"א)

- 1ב. שר הביטחון רשאי בצו, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להעלות את שיעור השכר הקובע, את שיעור הדרגה הקובעת ואת שיעורי התגמולים המשתלמים על פי חוק זה.

מחלות בשירות בחזקת מחלה עקב השירות

(תיקון התשע"ז)

2. (א) לצורך חוק זה, חייל או חייל משוחרר שחלה במחלה בתקופת שירותו ומת כתוצאה מאותה מחלה לפני תום שבע שנים מיום שחלה בה, ויש יסוד להניח כי חלה באותה מחלה עקב שירותו, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו, אלא אם כן הוכח היפוכו של דבר; ואולם הוראה זו תחול על חייל בשירות קבע לעניין מחלת שירות בלבד.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו אלא אם כן הוגשה בקשה לתגמול מחמת מותו של החייל או החייל משוחרר לפני תום שישה חודשים מיום המוות.

² . תיקון התשנ"ה הוסיף את הסיפא לסעיף (ד) (2) אך בהוראות התיקון צויין, כנראה בטעות, סעיף (7) (ב).

חבלה בדרך למחנה או ממנו

(תיקון התשכ"ח)

א2. (א) רואים חבלה שגרמה למותו של חייל או של חייל משוחרר כחבלה שאירעה בתקופת שירותו עקב שירותו גם אם היא נגרמה בדרכו אל המחנה או ממנו, ובלבד ששהותו מחוץ למחנה היתה כדין ולא חלו בדרך הפסקות או סטיות של ממש שאין להן קשר עם השירות או עם הדרך אל המחנה או ממנו; לגבי חייל השהה בחופשה רואים חבלה כחבלה שגרמה למותו בתקופת שירותו עקב שירותו רק אם נגרמה בדרכו מן המחנה אל יעד חופשתו או בדרכו אל המחנה מיעד חופשתו.

(ב) לענין סעיף זה -

"מחנה" - המקום שבו שוהה החייל תוך שירותו הצבאי, ולגבי איש-מילואים - לרבות מקום התייצבותו;

"חייל השהה בחופשה" - חייל השהה כדין מחוץ למחנה שלא במילוי תפקיד בשירות, ולרבות חייל משוחרר בדרכו חזרה מן השירות.

(ג) לענין סעיף זה, הטוען שהחייל שהה מחוץ למחנה שלא כדין - עליו הראיה.

מוות בשירות בחזקת מוות עקב שירות

(תיקונים: התשל"ו, התשע"ז)

ב2. (א) לענין חוק זה, חייל שמת כתוצאה מחבלה שאירעה בתקופת שירותו, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו, ואם היה חייל בשירות קבע, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו ובשל חבלת שירות, והכול זולת אם הוכח היפוכו של דבר.

(ב) לענין חוק זה, חייל שמת כתוצאה ממחלה או מהחמרת מחלה שאירעה בתקופת שירותו, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו, ואם היה חייל בשירות קבע, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו רק אם המחלה היתה מחלת שירות, והכול זולת אם הוכח היפוכו של דבר.

מיועדים לשירות ביטחון בהכשרה קדם-צבאית או בעת מבחנים ליחידת התנדבות

(תיקון התשע"ז)

ג2. (א) לענין חוק זה, רואים מיועד לשירות ביטחון שהתנדב להשתתף בהכשרה קדם-צבאית או שנקרא למבחנים ליחידת התנדבות, כחייל שאינו חייל בשירות קבע, ורואים את ההכשרה הקדם-צבאית או המבחנים ליחידת התנדבות, לפי הענין, כשירות צבאי.

(ב) בסעיף זה -

"הכשרה קדם-צבאית" - הכשרה שמקיים צבא הגנה לישראל למיועד לשירות ביטחון, לפני תחילת שירותו בצבא הגנה לישראל, ולמעט הכשרה לנהיגה;

"מבחנים ליחידת התנדבות" - מבחנים שנערכים למיועדים לשירות ביטחון לבחינת כושרם לשירות ביחידת התנדבות של צבא הגנה לישראל.

משרת בשירות קבע ברציפות לשירות החובה

(תיקון התשע"ז)

ד2. לענין חוק זה, חייל בשירות קבע, המשרת בשירות קבע ברציפות לשירות החובה כהגדרתו בחוק שירות קבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות), התשמ"ה-1985, רואים אותו, בששת החודשים הראשונים של שירות הקבע כאמור, כחייל שאינו חייל בשירות קבע.

דין נעדרים

ה3. (א) חייל שרשות צבאית מוסמכת העידה עליו, בתעודה בחתימת ידה, שנעלם ביום פלוני עקב שירותו ומאז לא נודעו עקבותיו, רואים אותו, לצורך חוק זה, כאילו מת באותו יום עקב שירותו.

(ב) "רשות צבאית מוסמכת", פירושו, בסעיף זה - קצין בצבא-הגנה לישראל ששר הבטחון מינה אותו להיות רשות צבאית מוסמכת לצורך סעיף זה.

קציני תגמולים

ו4. (א) שר הבטחון ימנה קצין-תגמולים או קציני-תגמולים לצורך חוק זה.

(ב) הודעה על מינוי קצין-תגמולים ועל כתבתו תפורסם ברשומות.

ועדת ערעור

ז5. (א) שר המשפטים ימנה ועדת-ערעור או ועדות-ערעור לצורך חוק זה.

(ב) ועדת-ערעור תהיה של שלושה חברים. כיושב-ראש הוועדה ימונה שופט בית-משפט מחוזי או שופט של בית-משפט שלום. לפחות אחד מחברי הוועדה האחרים יהיה רופא מוסמך.

(ג) הודעה על מינוי ועדת-ערעור ועל כתבתה תפורסם ברשומות.

סמכויות עזר

ח6. (א) לקצין-תגמולים ולועדת-ערעור נתונות סמכויות כסמכויותיה של ועדת-חקירה, שנתמנתה לפי פקודת ועדות-החקירה ושהוענקו לה כל הסמכויות שאפשר להעניק לוועדת-חקירה כזאת לפי סעיף 5 לפקודה האמורה.

(ב) קציני-התגמולים וועדות-ערעור לא יהיו קשורים בדקדוקי-דין ובדיני-ראיה, אלא יפעלו בדרך שתיראה להם כמועילה ביותר לביורר השאלות העומדות לדיון.

פרק שני: שיעורי תגמולים

תגמולים לאלמנה בלי ילדים

(תיקון התשנ"ו)

ט7. לאלמנה של נספה שאין יתום סמוך על שולחנה, ישולמו תגמולים חודשיים בשיעור של 98%⁴ מהתגמולים החודשיים המשולמים לפי סעיף 8(ד).

תגמולים לאלמנה עם יתומים

(תיקונים: התשל"ו, התש"ם, התשמ"ז, התשנ"ה)

י8. (א) בסעיף זה, "הדרגה הקובעת"⁵ - סך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא 19 של הדירוג המינהלי ושאיה משתלמת לו

³ לפי סעיף 7 לחוק שירות בתי-הסוהר (נכים ונספים), התשמ"א-1981, במקום רשות צבאית מוסמכת יבוא לגבי סוהר שנעדר, סוהר בכיר ששר הפנים מינהו לענין סעיף זה.

⁴ השיעור תוקן לאחרונה בק"ת 6143, התשס"ב, עמ' 274, החל ביום 1.1.2002.

⁵ השיעור תוקן בק"ת 5686, התשנ"ה (22.6.1995), עמ' 1552, החל ב-1.4.1995, אח"כ בק"ת 5848, התשנ"ז (26.8.1997), עמ' 1099, החל ב-1.4.1997.

תוספת שכר בזכות בן משפחה.

(ב) אלמנה של נספה שהניח אחריו יתום אחד הסמוך על שולחנה - ישולם לה תגמול חדשי בשיעור 270.1%⁶ מהדרגה הקובעת.

(ג) אלמנה של נספה שהניח אחריו שני יתומים או יותר הסמוכים על שולחנה, ישולם לה, בנוסף לתגמול החדשי לפי סעיף קטן (ב), 11% מהתגמול האמור בעד כל יתום שלאחר הראשון.

(ד) לאלמנה של נספה שאינה זכאית עוד לתגמול לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג), או לאלמנה של נספה כל עוד אינה זכאית לתגמול לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) מחמת האמור בסעיף 9(ג) וכן לאלמנה של נספה שביום הקובע מלאו לילדיה שהם יתומי הנספה 21 שנים, ישולמו תגמולים חדשיים בשיעור האמור בסעיף קטן (ב) בהפחתת סכום השווה להפרש בין התגמול המשתלם לפי סעיף קטן (ג) בעד שני יתומים והתגמול המשתלם לפי סעיף קטן (ב).

תגמולים לאלמנה במצב מיוחד

(תיקון התש"ס)

א8. אלמנה הזקוקה מחמת זקנתה או מצב בריאותה לטיפול אישי בידי הזולת, או להשגחתו של מוסד לרבות בית אבות, או לרכישת מכשירי עזר רפואיים - רשאי קצין התגמולים להורות כי ישולם לה, בנוסף לתגמול המשתלם לה על פי חוק זה, תגמול בשיעור שיקבע בהתחשב בהכנסותיה הנוספות ובצרכיה המיוחדים.

סכום חדשי למימון צרכים מיוחדים

(תיקון התש"ס)

ב8. לאלמנה וליתום שגילו אינו עולה על 18 שנים, ישולם, בנוסף לתגמול החדשי, סכום חדשי למימון צרכיהם המיוחדים, כפי שייקבע בתקנות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

תוספת לאלמנה של נספה

(תיקון התשנ"ה)

ג8. לאלמנה של נספה תשולם, בנוסף לתגמול החדשי שהיא זכאית לו, תוספת של 10% בהגיעה לגיל 60.

תגמולים בעד יתומים ואחים

(תיקונים: התש"יב, התש"יח, התשכ"ג, התשל"א, התשל"ז, התש"ס, התש"ע, התשע"ד)

9. (א) בעד יתום של נספה שאין סעיפים 8, 13א, או 13ב חלים לגביו, וכן בעד אח של הנספה - ישולם תגמול חדשי בשיעור התגמול האמור בסעיף 13ב(1) או (2), כאילו היה יתום הסמוך על שולחנה של גרושת הנספה, הכל לפי העניין.

(ב) היה אח או יתום זקוק, מטעמים רפואיים או חינוכיים, לטיפול או השגחה מיוחדים במוסד או אצל יחיד, רשאי קצין התגמולים להורות כי ישלמו בעדו, במקום התגמול האמור בסעיף קטן (א), תגמול כשיעור הוצאות הטיפול במוסד או אצל היחיד והוצאות לרכישת מכשירי-עזר רפואיים וביגוד מיוחד הנהוג במוסד.

(ג) יתום הסמוך על שולחן אלמנת הנספה, ובהסכמת קצין התגמולים הוא נמצא תקופה מסויימת מחוץ לבית הורו, במוסד או אצל יחיד המספקים לו לינה וכלכלה, ישולם בעדו למשך אותה תקופה תגמול לפי סעיף קטן (א) ובמשך אותה תקופה לא יבוא היתום במנין לענין תשלום תגמולים לפי הסעיפים 8, 13א, או 13ב.

(ד) תגמול לפי סעיף זה ישולם לנציגו של היתום או של האח, או למוסד או ליחיד המספקים ליתום או לאח כלכלה ולינה או טיפול או השגחה מיוחדים, או חלקו לזה וחלקו לזה, הכל לפי שורה קצין התגמולים.

(ה) בסעיף זה, "נציג" של יתום או של אח - הורו או אפוטרופסו שנתמנה כדין, ובאין כאלה - מי שקצין-תגמולים ימנה לעניין זה כנציג ליתום או לאח.

(תיקון התש"ס)

א9. (בוטל)

תגמולים בעד יתומים משני הוריהם

(תיקונים: התש"ע (מס' 2), התשע"א (מס' 2), התשע"ח)

ב9. (א) בעד יתום משני הוריו, שלפחות אחד מהם נספה, ישולם תגמול חדשי בשיעור התגמול הקובע בסעיף 13ב(1), אף אם מלאו לו 21 שנים, ובלבד שטרם מלאו לו 25 שנים.

(ב) יתום משני הוריו שהתייתם משני הוריו ומתקיימות בו הוראות פסקאות (1) או (2) שלהלן, יהיה זכאי לכל תגמול והטבה הניתנים לפי חוק נפגעי איבה ליתום משני הוריו שנפטרו כתוצאה מפגיעת איבה, אם התקיימו בו התנאים לקבלת התגמול או ההטבה, בשינויים המחוייבים, ובלבד שלא יהא זכאי לכפל הטבות:

(1) יתום ששני הוריו נספים;

(2) יתום שאחד מהוריו נספה והורו השני נפטר כתוצאה מפגיעת איבה; הוראות פסקה זו יחולו על אף הוראות סעיף 20א.

תגמולים לשכולים

(תיקונים: התשל"ו, התש"ס, התשמ"ז, התשנ"ה, התשנ"ו, התשס"א, התשס"ח, התשע"ד, התשע"ז (מס' 2))

10. (א) לשכול ישולם תגמול חודשי בשיעור של 108.1% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא 19 של הדרוג המינהלי.

(1א) (בוטל).

(ב) שכול שאין לו בן-זוג שכול וכן שכול שלזכות בן-זוגו משתלם תגמול לפי סעיף 11א) - ישולם לו תגמול בשיעור 80% מהתגמול המשתלם לשני

⁶ השיעור הנקוב בסעיף 8(ב) לחוק עודכן לאחרונה בק"ת 7784, התשע"ז, עמ' 773 (כולל תיקון רטרואקטיבי) החל מיום 1.4.16.

⁷ ס"ק 9(ב) יחול גם על יתום משני הוריו שהתייתם משני הוריו לפני 1.8.11 ומתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 9(ב) לחוק; תגמולים והטבות ישולמו או יינתנו בעד התאריך האמור ואילך, ואולם מי שהתקיימו בו לפני התאריך האמור התנאים לקבלת מענק התארגנות, מענק נידות או מענק נישואין כאמור בסעיף 7(ד) ו-ו) לחוק כנוסחו ערב התאריך האמור, יהא זכאי לאותם מענקים, ובלבד שלא יהא זכאי לכפל הטבות. תשלומים כאמור ישולמו בתוך 60 ימים מהתאריך האמור, בעד התקופה שמיום 1.8.11 ואילך.

⁸ השיעור הנקוב בסעיף 10(א) לחוק עודכן לאחרונה בק"ת 7784, התשע"ז, עמ' 773 (כולל תיקון רטרואקטיבי) החל מיום 1.4.16.

הורים שכולים לפי סעיף קטן (א).

- (ג) שכול הנשוי לבן-זוג שאינו שכול - ישולם לו תגמול בשיעור המשתלם לשני הורים שכולים לפי סעיף קטן (א), כל עוד הוא נשוי.
- (ד) שכול הנשוי לבן-זוג הזכאי לתגמול לפי חוק זה בזכות נספה אחר - ישולם לכל אחד מהם תגמול שהיה משתלם לו לולא נישא.
- (ה) שוכנע קצין התגמולים שחל פירוד בחיי הנישואין של זוג הורים שכולים, רשאי הוא להורות שישולמו לכל אחד מבני הזוג, כל עוד הם חיים בנפרד, תגמול או הטבה כאילו הופקעו הנישואין.
- (ו) שכול ששכל יותר מילד אחד ישולם לו תגמול בשיעור של 200% מהתגמול שהיה משתלם לו בזכות נספה אחד.
- (ז) שכול שנפטר והניח אחריו בן-זוג שאינו שכול, שהיה נשוי לשכול במשך שלוש השנים שלפני יום פטירתו יהיה בן הזוג כאמור - כל עוד לא נישא לאחר וכל עוד הכנסתו קטנה מהתגמול המשולם לשכול לפי סעיף קטן (א) - זכאי לתגמול בשיעור ההפרש שבין הכנסתו לבין התגמול לפי סעיף קטן (ב); לענין זה, "הכנסתו" - הכנסתו מכל מקור שהוא לרבות קצבת אזרח ותיק לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ולרבות תשלומים תקופתיים המתקבלים כפיצוי על נזקי בריאות שנגרמו מחמת רדיפות הנאצים.
- (ח) נפטר שכול, ישולם לבן זוגו, במשך שלושה חודשים, החל בחודש שלאחר החודש שבו אירעה הפטירה, בנוסף לתגמול המשתלם לו, התגמול ששולם לנפטר ערב פטירתו.
- (ט) (בוטל).

תוספת להורים שכולים בעד אחי הנספה

(תיקונים: התשנ"ו, התשנ"ט)

10א. שכול שעל שולחנו סמוכים אח או אחות של הנספה שטרם מלאו להם 22 שנה, תשולם תוספת לתגמולו לפי סעיף 10, בשיעורים אלה:

- (1) היו סמוכים על שולחנו אח אחד או אחות אחת - 20% מהתגמול המשתלם לפי סעיף 10(א) לזוג הורים שכולים;
- (2) היו סמוכים על שולחנו יותר מאח אחד או אחות אחת של הנספה - התוספת המשתלמת לפי פסקה (1) והתוספת של 11% מהתגמול האמור באותה פסקה עבור כל אח או אחות נוספים.

(תיקון התשס"א)

10ב. (בוטל).

תשלום חודשי לצרכים מיוחדים

(תיקון התשס"ד (מס' 2))

10ג. לשכול ישולם, נוסף על התגמול החודשי, תשלום חודשי למימון צרכים מיוחדים כפי שיקבע שר הביטחון באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

תגמול לשכול במצב מיוחד

(תיקון התש"ס)

11. (א) שכול הזקוק מחמת זקנתו או מצב בריאותו לטיפול אישי בידי הזולת, או להשגחתו של מוסד לרבות בית אבות, או לרכישת מכשירי עזר רפואיים - רשאי קצין התגמולים להורות כי ישולם לו, בנוסף לתגמול המשתלם לו על פי חוק זה, תגמול בשיעור שיקבע בהתחשב בהכנסותיו הנוספות ובצרכיו המיוחדים.

(ב) שכול הזקוק מחמת זקנתו או מצב בריאותו להשגחתו של מוסד לרבות בית אבות, ישולם לבן זוגו שאינו שכול רק מחצית סכום התגמול המשתלם לזוג הורים שכולים.

תגמולים להורים זקנים

(תיקונים: התש"ב, התש"ח, התשל"ג)

12. (א) הניח אחריו הנספה סב או סבה שמחסורם היה עליו סמוך לפני מותו, רשאי קצין-התגמולים להורות שישולם לכל אחד מהם תגמול בשיעור של 15% מסכום התגמול לפי סעיף 10(א) אולם אם לא הניח אחריו הנספה הורה שכול, יהיה דין אותו סב או סבה כדין שכול, ולצורך חישוב תגמוליהם רואים את נכדיהם וניניהם העומדים ברשות עצמם, כאילו היו ילדיהם.

(ב) הורה קצין התגמולים על תשלום תגמול לפי הרישה של סעיף קטן (א), תיווסף לתגמול תוספת יוקר שתחושב לפי הכללים שבתוספת השמינית לחוק הביטוח הלאומי, התש"ד-1953.

מענק לאלמנה שנישאה

(תיקונים: התשל"ו, התשל"ז, התשמ"ט, התשנ"ו, התשנ"ט, התש"ט, התש"ע)

12א. (בוטל).⁹

תגמולים בעד יתומים כשהאלמנה נישאה

(תיקונים: התשל"ו, התש"ס, התשנ"ה, התשס"ח (מס' 2), התש"ע)

13. (בוטל).¹⁰

דין גרושה הזכאית למזונות

(תיקונים: התש"ח, התשכ"ג, התשע"ד)

- 13א. (א) הניח נספה אשה שנתגרש ממנה, יהיה דינה לעניין קבלת תגמול לפי חוק זה, כדין אלמנה, כל עוד לא נישאה שנית ואם נתמלאו אלה:
- (1) היא היתה במות הנספה בת 40 שנה או מעלה או היא אָם ליתום של הנספה;
- (2) הנספה היה חייב במותו במזונותיה של האשה על פי פסק-דין של בית-משפט או של בית-דין מוסמך או על פי הסכם בכתב;
- אולם היה סכום המזונות החודשי שהנספה היה חייב לשלם לגרושה כאמור קטן מחלקה האישי בתגמולים יוקטן התגמול החודשי בהפרש בין סכום המזונות החודשי ובין החלק האישי.

⁹ סעיפים 12א ו-13 לחוק בטלים החל מיום 1.3.2010, בעקבות תיקון סעיפים קטנים (א) ו-1(א) בהגדרה "בן משפחה" שבסעיף 1 לחוק.

¹⁰ סעיפים 12א ו-13 לחוק בטלים החל מיום 1.3.2010, בעקבות תיקון סעיפים קטנים (א) ו-1(א) בהגדרה "בן משפחה" שבסעיף 1 לחוק.

לעניין סעיף קטן זה, "חלק אישי בתגמולים" -

(1) לגבי אלמנה שיתומי הנספה סמוכים על שולחנה - שיעור התגמול המגיע לאלמנה על פי סעיף 7;

(2) לגבי מקבל אחר - התגמול החודשי המגיע לו.

(ב) חל שינוי ניכר בשכר הקובע מאז נקבעה זכות הגרושה לתגמול, רשאי קצין התגמולים לשנות את שיעור התגמול לטובתה לפי חישובים ונימוקים שבי-המשפט היה רשאי לעשות זאת לגבי מזונותיה, אילולא מות הנספה.

(ג) כל עוד אשה אינה זכאית לכל תגמול לפי הסעיפים הקטנים (א) או (ב) מחמת האמור בסעיף 9(ג), ישולמו לה התגמולים החדשיים שהיו משתלמים לה לפי אותם הסעיפים הקטנים כאילו הגיעה אותה שעה לגיל 40 שנה.

דין גרושה שיש אתה יתומים של הנספה

(תיקונים: התשי"ח, התשכ"ג, התשכ"ה, התש"ע)

13ב. הניח נספה אשה שנתגרש ממנה והיא זכאית לתגמול לפי סעיף 13א, אך היתומים של הנספה סמוכים על שולחנה, ישולם לאשה בעד היתומים האמורים תגמול חודשי כזה:

(1) ¹¹ היה יתום אחד סמוך על שולחנה - 141.7% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא 19 של הדירוג המינהלי ושאינה משתלמת לו תוספת שכר בזכות בן משפחה;

(2) היו שני יתומים או יותר סמוכים על שולחנה - שיעור התגמול המשתלם לאישה לפי פסקה (1) בתוספת של 24% מהתגמול האמור בעד כל יתום שלאחר הראשון.

אשה שעזבה את הנספה

(תיקון התשי"ח)

13ג. ¹² נספה שאשתו עזבה אותו מרצונה ונקבע בפסק-דין של בית-משפט או של בית-דין מוסמך כי אינה זכאית למזונות מהנספה - דינה לענין חוק זה כדין גרושה.

פרק שלישי: הענקות אחרות

תוספת לתקופת הריון והענקת מיוחדת בקשר ללידה

(תיקון התשי"ב)

14. היתה אלמנתו של נספה הרה ביום מותו, ישולמו לה -

(1) מתחילת החודש השביעי להריונה עד תום ההריון - נוסף על תגמוליה תוספת חדשית של שליש מאותם תגמולים;

(2) מענק מיוחד בשיעור של שלושה תגמולים המגיעים לאלמנה לפי סעיף 11א, שישולם לה ככל האפשר בשני שיעורים, אחד בתקופת הריונה והשני סמוך ללידה.

מענק מיוחד לאלמנה בעת התאלמנותה

(תיקון התשנ"ה)

14א. (א) לאלמנת נספה ישולם, בנוסף לתגמוליה, מענק למימון הוצאות מיוחדות כתוצאה מהתאלמנותה, בסכום של 2,142 ש"ח.

(ב) סכום כל מענק לפי סעיף זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מענק מיוחד

(תיקונים: התשנ"ה, התשס"א)

14ב. לאלמנה של נספה ישולם אחת לשבע שנים, מתום השנה השביעית להתאלמנותה, בנוסף לתגמוליה, מענק מיוחד בשיעור הקבוע בסעיף 14א.

ביטוח מפני מחלה

(תיקונים: התשכ"ג, התש"ם)

15. (א) כל בן-משפחה של נספה, המקבל תגמולים או שבעדו מקבלים תגמולים, יהיה מבוטח מפני מחלה.

(ב) בן-משפחה כאמור המבוטח מפני מחלה לפי תנאים שאושרו על-ידי קצין-תגמולים, ישתתף אוצר המדינה בהוצאות הביטוח בסכום שייקבע בתקנות.

(ג) בן-משפחה שאיננו מבוטח כאמור, יבוטח מפני מחלה על ידי קצין-תגמולים; וקצין התגמולים יהיה רשאי לנכות מהתגמול החדשי המגיע למבוטח, או בעדו, את ההפרש שבין כל הוצאות הביטוח ובין הסכום שנקבע בתקנות כסכום השתתפותו של אוצר המדינה בהוצאות הביטוח.

(תיקון התשע"ד)

פרק שלישי 1: הטבות

הטבות והיקפן

(תיקון התשע"ד)

15א. (א) בפרק זה -

"האזור" - יהודה והשומרון;

"עובד סוציאלי" - כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996.

(ב) שר הביטחון יקבע את התנאים למתן הטבה לפי חוק זה, לרבות לענין הוכחת התנאים לנתינתה, וכן את היקף ההטבה, שיעורה, דרך הגשת הבקשה לקבלתה ואופן נתינתה, ואם קבע כי ההטבה תינתן בדרך של מתן סיוע כספי - אם תשולם בסכום חד-פעמי או בשיעורים.

(ג) (1) סכומי ההטבות הניתנות בדרך של מתן סיוע כספי לפי פרק זה יעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף זה - יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לענין זה -

"המדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

¹¹ . השיעור הנקוב בסעיף 13ב(1) לחוק עודכן לאחרונה בק"ת 7784, התשע"ז, עמ' 773 (כולל תיקון רטרואקטיבי), החל ביום 1.4.16.

¹² . ראה הוראת הבהרה בתיקון התשל"ו, סעיף 17.

"המדד הבסיסי" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם ;
"המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון.

(2) על אף האמור בפסקה (1), שר הביטחון, באישור ועדת העבודה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע לגבי הטבה מסוימת דרך עדכון אחרת.

(3) לעניין עדכון הטבות יחולו הוראות אלה :

(א) סכום הטבה שכלל לאחר העדכון אגורות, יעוגל לשקל הקרוב כלפי מעלה ;

(ב) סכומי ההטבות המעודכנים יפורסמו באתר האינטרנט של האגף וברשומות.

(ד) (1) הטבה לפי פרק זה תשולם או תינתן לפי סעיפים 15 עד 115

ו-15 ח רק למי שקצין תגמולים אישר לו את ההטבה כמפורט בסעיפים האמורים, לאחר שמצא כי התקיימו לגביו כל התנאים שנקבעו לפי חוק זה.

(2) הטבה לפי סעיף 15 תשולם או תינתן רק למי שעובד סוציאלי אישר לו את ההטבה כמפורט בסעיף האמור, לאחר שמצא כי התקיימו לגביו כל התנאים שנקבעו לפי חוק זה.

(3) התובע הטבה לפי סעיפים 15 עד ו-15 ח יגיש בקשה לקצין תגמולים, והתובע הטבה לפי סעיף 15 יגיש בקשה לעובד האגף שהוא עובד סוציאלי.

(ה) (1) שר הביטחון רשאי לקבוע, לגבי מי שאינו תושב ישראל -

(א) כי הטבות מסוימות לא יינתנו לו אף אם התקיימו לגביו כל שאר התנאים לקבלת ההטבה ;

(ב) כי הטבות מסוימות יינתנו לו בתנאים שקבע.

(2) בסעיף קטן זה, "תושב ישראל" - מי שהתגורר בישראל או באזור 183 ימים לפחות, ב-12 החודשים שקדמו למועד שבו התמלאו התנאים לקבלת ההטבה המבוקשת על ידו.

(ו) (1) שכול ששכל יותר מילד אחד, אלמנה שהיא גם שכולה, ואלמנה שהתאלמנה יותר מפעם אחת מבן זוג שהוא נספה, יהיו זכאים לכפל הטבה, אלא אם כן קבע שר הביטחון בתקנות במפורש אחרת.

(2) שר הביטחון יקבע הוראות לעניין אופן מתן ההטבה הנוספת.

(ז) ערעור על החלטה של קצין תגמולים לפי פרק זה יהיה כאמור בסעיף 25 ; לעניין זה, החלטה של ראש אגף משפחות והנצחה דינה כהחלטה של קצין תגמולים.

הטבות לשיקום תעסוקתי

(תיקון התשע"ד)

15.ב. (א) בסעיף זה -

"יתום" - יתום שטרם מלאו לו 21 שנה ביום שהתייתם וטרם מלאו לו 30 שנה ביום שהגיש את בקשתו ובתנאי שלא ניתן לו בעבר סיוע לרכישת מקצוע או השכלה כללית או מקצועית לפי סעיף 33(א)(א1) ;

"עסק" - עסק בבעלות מלאה או חלקית של מבקש ההטבה, הכול כפי שקבע שר הביטחון.

(ב) לעניין סעיף זה, יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד והמבקשים סיוע לצורך עסק אחד, כשכול אחד.

(ג) (1) קצין תגמולים רשאי, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, לאשר הטבה לשיקום תעסוקתי כמפורט בסעיפים קטנים (ד) עד (י).

(2) סיוע לפי סעיפים קטנים (ז) עד (י) יינתן במקום הסיוע המפורט בסעיף 15ג.

(ד) להקמת עסק ראשון לתעסוקה ולפרנסה - מלווה חד-פעמי כמפורט בפסקאות (1) עד (3) :

(1) לשכול - בסכום שלא יעלה על 105,420 שקלים חדשים ;

(2) לאלמנה - בסכום שלא יעלה על 103,030 שקלים חדשים ;

(3) ליתום - בסכום שלא יעלה על 18,470 שקלים חדשים.

(ה) לביסוס או להשלמה של עסק קיים המשמש לתעסוקה ולפרנסה, מלווה כמפורט בפסקאות (1) עד (3) :

(1) לשכול - בסכום שלא יעלה על 22,030 שקלים חדשים ;

(2) לאלמנה - בסכום שלא יעלה על 22,030 שקלים חדשים ;

(3) ליתום - לביסוס העסק, בסכום שלא יעלה על 10,960 שקלים חדשים.

(ו) לשיקום תעסוקתי של יתום - מלווה בסכום שלא יעלה על 5,480 שקלים חדשים.

(ז) לרכישת רכב מסחרי ראשון המשמש את העסק, לשכול, לאלמנה וליתום - מענק חד-פעמי בסכום של 64,320 שקלים חדשים.

(ח) להחלפת רכב מסחרי המשמש את העסק, לשכול ולאלמנה - מענק אחת לחמש שנים בסכום של 64,320 שקלים חדשים.

(ט) לרכישת רכב ראשון המשמש ללימוד הוראת נהיגה, לשכול, לאלמנה וליתום - מענק חד-פעמי בסכום של 40,894 שקלים חדשים.

(י) להחלפת רכב המשמש ללימוד הוראת נהיגה אחת לשלוש שנים, לשכול ולאלמנה - מענק בסכום של 40,894 שקלים חדשים.

הטבות רכב וניידות

(תיקון התשע"ד)

15.ג. (א) בסעיף זה, "הטבות רכב" - סיוע לרכישת רכב, החלפתו והחזקתו, ולקבלת שיעורי נהיגה.

(ב) לעניין סעיפים קטנים (ד) עד (ו), יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.

(ג) קצין תגמולים רשאי, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, לאשר הטבות רכב כמפורט בסעיפים קטנים (ד) עד (יא).

(ד) לרכישת רכב חדש לשימוש אישי לשכול שיש לו רישיון נהיגה -

(1) בעד רכב ראשון - שניים אלה :

(א) מענק בסכום של 46,640 שקלים חדשים ;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 31,090 שקלים חדשים ;

(2) בעד החלפת רכב אחת לארבע שנים - שניים אלה :

(א) מענק בסכום של 38,340 שקלים חדשים ;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 22,810 שקלים חדשים.

(ה) לרכישת רכב משומש לשימוש אישי לשכול שיש לו רישיון נהיגה - בעד רכב ראשון ובעד החלפת רכב לאחר ארבע שנים ממועד קבלת הסייע הקודם, שניים אלה:

(1) מענק בסכום של 38,340 שקלים חדשים;

(2) מלווה בסכום שלא יעלה על 22,810 שקלים חדשים.

(ו) לרכישת רכב חדש לשימוש אישי לשכול שאין לו רישיון נהיגה -

(1) בעד רכב

(א) מענק בסכום של 31,090 שקלים חדשים;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 22,810 שקלים חדשים;

(2) בעד החלפת רכב אחת לארבע שנים - שניים אלה:

(א) מענק בסכום של 25,560 שקלים חדשים;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 22,810 שקלים חדשים.

(ז) לרכישת רכב חדש לשימוש אישי לאלמנה שיש לה רישיון נהיגה -

(1) בעד רכב ראשון, שניים אלה:

(א) מענק בסכום של 59,080 שקלים חדשים;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 77,430 שקלים חדשים;

(2) בעד החלפת רכב אחת לארבע שנים - שניים אלה:

(א) מענק בסכום של 46,700 שקלים חדשים;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 22,030 שקלים חדשים.

(ח) לרכישת רכב חדש לשימוש אישי לאלמנה שאין לה רישיון נהיגה -

(1) בעד רכב ראשון, שניים אלה:

(א) מענק בסכום של 41,350 שקלים חדשים;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 22,030 שקלים חדשים;

(2) בעד החלפת רכב אחת לארבע שנים - שניים אלה:

(א) מענק בסכום של 32,680 שקלים חדשים;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 22,030 שקלים חדשים.

(ט) סיוע בתשלום ביטוח רכב והחזר תשלום אגרת רישיון רכב לאלמנה שיש לה רכב - בשיעור שיקבע שר הביטחון.

(י) סיוע במימון הוצאות ניידות לאלמנה שאין לה רכב - בסכום של 376 שקלים חדשים לחודש.

(יא) סיוע במימון שיעורי נהיגה לכל אחד מהמפורטים בפסקאות (1) עד (4), שאין לו רישיון נהיגה -

(1) לשכול - בסכום שלא יעלה על 1,540 שקלים חדשים;

(2) לאלמנה - בסכום שלא יעלה על 2,130 שקלים חדשים;

(3) ליתום בהגיעו לגיל 17 - בדרך של מענק חד-פעמי בסכום של 2,130 שקלים חדשים;

(4) ליתום שהתייתם לאחר שמלאו לו 17 שנה וטרם מלאו לו 21 שנה, ובעת שהתייתם לא היה בידו רישיון נהיגה - החזר ההוצאה שהוצאה

בפועל ועד לסכום שלא יעלה על 2,130 שקלים חדשים, ובלבד שהגיש בקשה לקבלת הטבה זו לפני שמלאו לו 30 שנה.

הטבות לרווחה כלכלית

[תיקונים: התשע"ד, התשע"ד (מס' 2)]

115.ד (א) ולעניין סעיפים קטנים (ד), (ה) ו-(ו), יראו שני הורים שכולים של נספה כשכול אחד, ולעניין סעיפים קטנים (יא), (יב), (יג), (טו) ו-(יח), יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.

(ב) קצין תגמולים רשאי, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, לאשר הטבה לרווחה כלכלית כמפורט בסעיפים קטנים (ג) עד (ט).

(ג) לשכול, סיוע במימון שכר לימוד לתואר ראשון או הכשרה מקצועית - בסכום שלא יעלה על שכר הלימוד לתואר ראשון שקבעה המועצה להשכלה גבוהה כמשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח 1958 - (בחוק זה - המועצה להשכלה גבוהה).

(ד) לשכול, סיוע במימון שכר לימוד במוסד אקדמי לתואר ראשון בלבד או במוסד על-תיכוני, בעד אחי הנספה שטרם מלאו להם 30 שנה - בסכום שלא יעלה על 40% משכר הלימוד לתואר ראשון שקבעה המועצה להשכלה גבוהה, אך לא יותר מ-40% מההוצאה שהוצאה בפועל, לפי הנמוך, בעד כל אחד מאחי הנספה.

(ה) לשכול, סיוע במימון הוצאות נלוות ללימודים בעד אחי הנספה הלומדים בכיתות ז' עד י"ב - בסכום של 2,110 שקלים חדשים לשנה, בעד כל אחד מאחי הנספה.

(ו) לשכול, סיוע במימון שיעורי עזר בעד אחי הנספה הלומדים בבית ספר יסודי, בחטיבת ביניים או בתיכון, על פי דרישת בית הספר שבו הם לומדים - מענק חודשי, בסכום שלא יעלה על 1,140 שקלים חדשים שיינתן במשך שנה אחת, בעד כל אחד מאחי הנספה, ובתנאי שטרם חלפו שנתיים ממועד פטירת הנספה.

(ז) לאלמנה, סיוע במימון הוצאות לימודים ומימון חוגים, כמפורט להלן:

(1) בעד יתום הלומד בכיתות א' עד ו' - מענק שנתי בסכום של 1,790 שקלים חדשים

(2) בעד יתום הלומד בכיתות ז' עד י' - מענק שנתי בסכום של 2,110 שקלים חדשים;

(3) בעד יתום הלומד בכיתות י"א או י"ב - מענק שנתי בסכום של 2,870 שקלים חדשים.

(ח) מענק הבראה חד-פעמי הניתן בסמוך לנפילת הנספה; המענק יחושב לפי תעריף יום הבראה כפי שנקבע בהוראות החשב הכללי מעת לעת ומספר

ימי הבראה יהיה כמפורט להלן:

(1) לשכול בודד ואלמנה - עשרה ימים;

- (2) לבני זוג שכולים - חמישה עשר ימים ;
- (3) ליתום - שלושה ימים ; הוראות פסקה זו יחולו על יתום כאמור בסעיף 9ב(א) שטרם מלאו לו 21, ועל יתום כאמור בסעיף 9ב(ב) שטרם מלאו לו 18.
- (ט) לאלמנה, מענק חד-פעמי בעד נישואי יתום, אף אם מלאו לו 30 שנה - בסכום של 8,930 שקלים חדשים ; המענק לפי סעיף קטן זה יינתן פעם אחת בלבד בעד כל יתום.
- (י) מלווה חד-פעמי להוצאות מיוחדות ולצרכים אישיים, כמפורט להלן :
- (1) לשכול, בעד בר מצווה או בת מצווה של אחי הנספה - בסכום שלא יעלה על 6,790 שקלים חדשים בעד כל אחד מאחי הנספה ;
- (2) לשכול, בעד נישואין של אחי הנספה - בסכום שלא יעלה על 16,090 שקלים חדשים ; המלווה לפי פסקה זו יינתן פעם אחת בלבד בעד כל אחד מאחי הנספה ;
- (3) לאלמנה, בעד בר מצווה או בת מצווה של יתום - בסכום שלא יעלה על 3,700 שקלים חדשים בעד כל יתום ;
- (4) לאלמנה, בעד נישואין של יתום, אף אם מלאו לו 30 שנה - בסכום שלא יעלה על 9,060 שקלים חדשים ; המלווה לפי פסקה זו יינתן פעם אחת בלבד בעד כל יתום ;
- (5) לשכול, בעד הנצחת הנספה - בסכום שלא יעלה על 10,720 שקלים חדשים ;
- (6) לאלמנה, בעד הנצחת הנספה - בסכום שלא יעלה על 7,380 שקלים חדשים ;
- (7) ליתום, עד הגיעו לגיל 30, בעד דיור או נישואין, ובלבד שביום הגשת הבקשה טרם מלאו לו 30 שנה - בסכום שלא יעלה על 30,370 שקלים חדשים.
- (יא) לשכול ולאלמנה, לצרכים אישיים - מלווה אחת לשלוש שנים, בסכום שלא יעלה על 6,720 שקלים חדשים.
- (יב) לשכול ולאלמנה, מענק מיוחד לפתרון מצוקה אם נקלעו לקשיים כלכליים או הוצאות חריגות עקב אירועים מיוחדים - בסכום שלא יעלה על 1,550 שקלים חדשים ; ראש אגף משפחות והנצחה רשאי, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, לאשר את הגדלת המענק כאמור בסכום שלא יעלה על 1,550 שקלים חדשים ; מענק לפי סעיף זה ישולם אחת לשנתיים, לכל היותר.
- (יג) לשכול ולאלמנה, מלווה חד-פעמי לכיסוי חובות בשל מצוקה כלכלית בתקופה של עד שלוש שנים מיום נפילת הנספה או מיום ההכרה בזכויות לפי חוק זה - בסכום שלא יעלה על 57,190 שקלים חדשים ; קצין תגמולים רשאי, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, לאשר עד מחצית מסכום המלווה כמענק.
- (יד) (בוטל).
- (טו) לשכול, סיוע בהוצאות טלפון כמפורט להלן :
- (1) בעבור התקנת קו טלפון - בסכום חד-פעמי שלא יעלה על 194 שקלים חדשים ;
- (2) בעבור העתקת קו טלפון - בסכום חד-פעמי שלא יעלה על 42 שקלים חדשים ;
- (3) בעד דמי שימוש בטלפון - אחת לשנה, בסכום שלא יעלה על 263 שקלים חדשים.
- (טז) לאלמנה, סיוע בעד דמי שימוש בטלפון - אחת לשנה, בסכום שלא יעלה על 263 שקלים חדשים.
- (יז) לשכול ולאלמנה, סיוע במימון רכישת חלקת קבר והקמת מצבה בעבורם ; לא קיבלו שכול ואלמנה סיוע זה בעודם בחיים - יינתן הסיוע לשאר הבשר אשר רכש את חלקת הקבר בעבורם או מימן את הקמת המצבה בעבורם, כמפורט להלן :
- (1) בעבור רכישת חלקת הקבר - בסכום שלא יעלה על 5,240 שקלים חדשים ;
- (2) בעבור הקמת מצבה - בסכום שלא יעלה על 4,460 שקלים חדשים.
- (יח) לשכול - מענק חודשי בסכום של 400 שקלים חדשים הכולל את ההטבות המפורטות להלן :
- (1) סיוע ברכישת תרופות - בסכום של 220 שקלים חדשים ; סכום זה יקוזז מסכום הסיוע לפי סעיפים קטנים (ד) או (ה) של סעיף 15, אם השכול קיבל סיוע לפי אותם סעיפים קטנים ;
- (2) סיוע לרכישת ציוד ביתי - בסכום של 83 שקלים חדשים ;
- (3) דמי נידות וסיוע בתשלום אגרת רישיון רכב - בסכום של 97 שקלים חדשים.
- (יט) לשכול ולאלמנה העוברים להתגורר במחלקה המיועדת לדיירים עצמאיים בבית אבות או בבית דיור מוגן כהגדרתו בחוק הדיור המוגן, התשע"ב 2012 - 5 - מענק חד-פעמי לשם השתתפות בדמי כניסה או פיקדון בסכום שלא יעלה על 36,180 שקלים חדשים ולא יותר מההוצאה בפועל, לפי הנמוך, ובלבד שבבית האבות או בבית הדיור המוגן יש מחלקה סיעודית.
- (2) מענק לפי פסקה (1) לא יינתן לשכול או לאלמנה שיחידת הדיור במקום כאמור באותה פסקה היא בבעלותם ונרכשה על שמם.

הטבות לדיור

(תיקון התשע"ד)

15ה. (א) בסעיף זה -

"דירה" - כהגדרתה בחוק הלוואות לדיור ;

"דירה ציבורית" - כהגדרתה בחוק זכויות הדייר בדיור הציבורי, התשנ"ח 1998- ;

"חוק הלוואות לדיור" - חוק הלוואות לדיור, התשנ"ב 1992- ;

"ילדים הסמוכים על שולחנה", של אלמנה - יתומים שטרם מלאו להם 30 שנה, שאינם נשואים ומתגוררים באותה דירה עם אמם האלמנה, בין שהיא מחוסרת דיור ובין שאינה מחוסרת דיור ;

"מחוסר דיור" - מי שאין לו דירה ולא היתה בבעלותו, המלאה או החלקית, דירה, והוא זכאי לסיוע לפי חוק הלוואות לדיור.

(ב) לענין סעיף זה, יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.

(ג) קצין תגמולים רשאי, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, לאשר הטבה לדיור, כמפורט בסעיפים קטנים (ו) עד (טז).

(ד) קצין תגמולים רשאי לאשר הטבה לדיור כאמור בסעיף קטן (ג), רק פעם אחת ולאחת המטרות המפורטות בסעיפים קטנים (ו) עד (טז), בלבד, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת לפי סעיף זה.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), שר הביטחון רשאי לקבוע כי בנסיבות מיוחדות ובתנאים שיפרט, קצין תגמולים יהיה רשאי לאשר הטבה לדיור למי שהתקיימו בו כל התנאים לקבלת ההטבה, יותר מפעם אחת וליותר ממטרה אחת.

- (ו) לשכול מחוסר דיו, סיוע במימון רכישת דירה ראשונה, למעט דירה ציבורית - שניים אלה :
- (1) מענק - בסכום של 122,690 שקלים חדשים ;
- (2) מלווה - בסכום שלא יעלה על 220,370 שקלים חדשים.
- (ז) לשכול המתגורר בדירה ציבורית, סיוע במימון רכישת הדירה שבה הוא מתגורר, ובלבד שמדובר ברכישה ראשונה של דירה - שניים אלה :
- (1) מענק - בסכום של 42,890 שקלים חדשים ;
- (2) מלווה - בסכום שלא יעלה על 220,370 שקלים חדשים.
- (ח) לאלמנה מחוסרת דיו, סיוע במימון רכישת דירה ראשונה, במלווה בסכום שלא יעלה על 269,220 שקלים חדשים, וכן במענק כמפורט להלן :
- (1) אם אין לה ילדים הסמוכים על שולחנה - מענק בסכום של 66,470 שקלים חדשים ;
- (2) אם יש לה עד שלושה ילדים הסמוכים על שולחנה - מענק בסכום של 211,440 שקלים חדשים ;
- (3) אם יש לה יותר משלושה ילדים הסמוכים על שולחנה - מענק בסכום של 211,440 שקלים חדשים, ומענק נוסף בסכום של 15,960 שקלים חדשים בעד כל ילד נוסף הסמוך על שולחנה, מהילד הרביעי ואילך.
- (ט) לשכול, סיוע במימון החלפת דירה - שניים אלה :
- (1) מענק - בסכום של 42,890 שקלים חדשים ;
- (2) מלווה - בסכום שלא יעלה על 110,190 שקלים חדשים.
- (י) לאלמנה, סיוע במימון החלפת דירה, במלווה בסכום שלא יעלה על 134,900 שקלים חדשים, וכן במענק כמפורט להלן :
- (1) אם יש לה ילדים הסמוכים על שולחנה - מענק בסכום של 172,720 שקלים חדשים, בניכוי 20% מהסכום שהיא מקבלת בעבור מכירת דירתה או חלקה בדירה ;
- (2) אם אין לה ילדים הסמוכים על שולחנה - מענק בסכום של 66,470 שקלים חדשים, בניכוי כאמור בפסקה (1).
- (יא) לשכול, סיוע בהחזר של הלוואת משכנתה שניטלה לצורך רכישת דירה המשמשת למגוריו, כמפורט להלן :
- (1) לדירה ראשונה - מלווה בסכום שלא יעלה על 220,370 שקלים חדשים ;
- (2) להחלפת דירה - מלווה בסכום שלא יעלה על 110,190 שקלים חדשים.
- (יב) לאלמנה, סיוע בהחזר של הלוואת משכנתה שניטלה לצורך רכישת דירה המשמשת למגוריה, כמפורט להלן :
- (1) לדירה ראשונה - מלווה בסכום שלא יעלה על 269,220 שקלים חדשים ;
- (2) להחלפת דירה - מלווה בסכום שלא יעלה על 134,900 שקלים חדשים ;
- (3) לדירה ראשונה ולהחלפת דירה -
- (א) אם יש לה ילדים הסמוכים על שולחנה - מענק בסכום של 106,020 שקלים חדשים ;
- (ב) אם אין לה ילדים הסמוכים על שולחנה - מענק בסכום של 66,470 שקלים חדשים.
- (יג) לאלמנה, סיוע לשם התארגנות ראשונית בדירה - במלווה בסכום שלא יעלה על 24,390 שקלים חדשים.
- (יד) לשכול הזקוק לכך, סיוע במימון התקנת מעלון לדירת מגוריו - במענק בסכום שלא יעלה על 42,890 שקלים חדשים.
- (טו) סיוע במימון שיפוץ דירה שבבעלות השכול או האלמנה, כמפורט להלן :
- (1) לשכול ולאמנה - מלווה בסכום שלא יעלה על 57,190 שקלים חדשים, אף אם קיבלו הטבה אחרת לדיוור לפי סעיף זה ;
- (2) לאמנה - מענק בסכום שלא יעלה על 26,570 שקלים חדשים.
- (טז) סיוע במימון שכר דירה, לשכול ולאמנה, אף אם קיבלו הטבה אחרת לדיוור לפי סעיף זה, כמפורט להלן :
- (1) לשכול - בסכום שלא יעלה על 2,100 שקלים חדשים לחודש ;
- (2) לאמנה עם יתום שטרם מלאו לו 30 שנה הגר עמה - בסכום שלא יעלה על 2,730 שקלים חדשים לחודש.

הטבות רפואיות

(תיקון התשע"ד)

115. (א) לענין סעיפים קטנים (יא) ו-(יח), יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.
- (ב) קצין תגמולים רשאי, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, לאשר לשכול, לאלמנה או ליתום הזקוקים לטיפול רפואי לפי אישור רופא, הטבות רפואיות כמפורט בסעיפים קטנים (ד) עד (יח).
- (ג) תנאי למתן אישור להטבה רפואית לפי סעיף זה, נוסף על האישור הרפואי כאמור בסעיף קטן (ב), הוא מיצוי כל הזכויות על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, לטיפול הרפואי הנדרש, או מיצוי כל מקור זכאות אחר המקנה טיפול רפואי כאמור למבקש ההטבה הרפואית, אלא אם כן קבע שר הביטחון במפורש אחרת בתקנות לפי סעיף 15א.
- (ד) לשכול ולאמנה, סיוע במימון תרופות לחולים כרוניים או לחולים הסובלים ממחלות ממושכות, ובלבד שהתרופה אושרה לשימוש על ידי משרד הבריאות.
- (ה) לשכול ולאמנה, סיוע במימון תרופות שאינן לשימוש כרוני, ובלבד שהתרופה אושרה לשימוש על ידי משרד הבריאות.
- (ו) לשכול ולאמנה, סיוע במימון התייעצות עם רופא מומחה בשל בעיה רפואית או צורך בהתערבות כירורגית, למעט לצורך טיפולים או ניתוחים קוסמטיים ולמעט התייעצות עם פסיכיאטר, בסכום שלא יעלה על 830 שקלים חדשים לשנה ולא יותר מההוצאה שהוצאה בפועל.
- (ז) לשכול ולאמנה, סיוע ברכישת מוצרי ספיגה לשמירת ההיגיינה האישית למבוגרים.
- (ח) סיוע במימון טיפול שיניים כמפורט להלן :
- (1) לשכול - החזר בשיעור של 50% מההוצאה שהוצאה בפועל ;
- (2) לאמנה - החזר בשיעור של 50% מההוצאה שהוצאה בפועל ולא יותר מ-15,000 שקלים חדשים לשנה ;
- (3) ליתום שטרם מלאו לו 18 שנה - החזר בשיעור של 50% מההוצאה שהוצאה בפועל ולא יותר מ-4,000 שקלים חדשים לשנה.
- (ט) לשכול ולאמנה, סיוע במימון הוצאות נסיעה לטיפול רפואי כפי שיקבע שר הביטחון.
- (י) לשכול ולאמנה, סיוע במימון רכישה או השכרה של אבזרים ומכשירים רפואיים, כפי שיקבע שר הביטחון.
- (יא) לשכול ולאמנה, סיוע במימון חצן מצוקה כללי או לאירועי לב.

- (יב) לשכול ולאמנה, סיוע במימון רכישת נעליים אורתופדיות, בסכום שלא יעלה על 955 שקלים חדשים לשנה.
- (יג) (1) לשכול ולאמנה - סיוע במימון רכישת עדשות רפואיות לעיוור או ללקוי ראייה בשל צורך רפואי מיוחד, לפי ההוצאה שהוצאה בפועל.
- (2) לשכול ולאמנה - סיוע במימון רכישת עדשות למשקפיים לאחר ניתוח עיניים או בשל מחלת עיניים כרונית - בסכום שלא יעלה על 710 שקלים חדשים לשנה או 1,190 שקלים חדשים לשנתיים, לפי העניין.
- (יד) לשכול ולאמנה, סיוע במימון דמי החלמה לאחר אשפוז.
- (טו) (1) סיוע במימון רכישת קלנועית למי שמוגבל בניידות מפאת מצבו הרפואי כמפורט להלן:
- (א) לשכול, לקלנועית בודדת - בסכום שלא יעלה על 11,250 שקלים חדשים;
- (ב) לזוג שכולים, לקלנועית זוגית - בסכום שלא יעלה על 16,000 שקלים חדשים;
- (ג) לאמנה, לקלנועית בודדת - בסכום שלא יעלה על 15,000 שקלים חדשים.
- (2) הסיוע יינתן, בתקופה שבה הוא ניתן, במקום סיוע לפי סעיף 15ב(ז) עד (ו) וסעיף 15ג, לפי בחירת השכול, זוג השכולים או האלמנה, לפי העניין.
- (טז) לשכול, טיפול ברפואה משלימה, הנמנה עם רשימת הטיפולים הנהוגים והניתנים בתכנית לשירותים נוספים - בסכום שלא יעלה על 132 שקלים חדשים לטיפול ועד 20 טיפולים בשנה; לעניין זה, "תכנית לשירותים נוספים" - כמשמעותה בסעיף 10 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.
- (יז) לשכול, סיוע במימון ניתוח פרטי, למעט ניתוח קוסמטי - בסכום שלא יעלה על 11,910 שקלים חדשים, בניכוי השתתפות עצמית בסכום של 2,390 שקלים חדשים.
- (יח) לשכול, סיוע חד-פעמי במימון טיפולי פוריות או פונדקאות - בסכום שלא יעלה על 23,820 שקלים חדשים.

הטבות לטיפול פסיכו-סוציאלי

(תיקון התשע"ד)

- 15ז. (א) בסעיף זה, "טיפול פסיכו-סוציאלי" - טיפול ויעוץ תומך רגשי או נפשי שנועד לסייע בהתמודדות עם האובדן והשלכותיו בתחום התפקוד האישי, המשפחתי, החברתי או התעסוקתי.
- (ב) עובד האגף שהוא עובד סוציאלי רשאי, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15 א, לאשר הטבה לטיפול פסיכו-סוציאלי כמפורט בסעיפים קטנים (ג) עד (ח); על החלטת העובד הסוציאלי ניתן לערור לפני העובד הסוציאלי הראשי שמינה שר הביטחון מקרב עובדי האגף שהם עובדים סוציאליים, והוא יהיה רשאי לאשרה, לשנותה או לבטלה.
- (ג) לשכול, לאמנה, לאחי הנספה, וכן ליתום, גם אם התייתם לאחר שמלאו לו 21 שנה, סיוע במימון טיפול נפשי, כל עוד הם זקוקים לסיוע זה.
- (ד) לשכול, לאמנה, וכן ליתום כל עוד לא מלאו לו 30 שנה, סיוע במימון התערבויות לרווחה רגשית, כפי שיקבע שר הביטחון, במקום הסיוע המפורט בסעיף קטן (ג) וכל עוד הם זקוקים לסיוע זה.
- (ה) לאמנה וכן ליתום, כל עוד לא מלאו לו 30 שנה, סיוע במימון אבחון תעסוקתי-מקצועי.
- (ו) לאמנה, סיוע במימון חונכות בעד יתום, בעד התקופה שמהגיעו לגיל 4 עד הגיעו לגיל 18 או עד למועד סיום לימודיו בבית ספר תיכון, לפי המאוחר.
- (ז) סיוע במימון אבחון לקות למידה -
- (1) לאמנה, בעד יתום שטרם מלאו לו 21 שנה הזקוק לאבחון כאמור - סיוע במימון של עד ארבעה אבחונים, ובלבד שהגישה המלצה של גורם מקצועי לכך;
- (2) ליתום שטרם מלאו לו 30 שנה, הזקוק לאבחון כאמור - סיוע חד-פעמי במימון האבחון, ובלבד שלא מיצה את מלוא הסיוע כאמור בפסקה (1) והגיש המלצה של גורם מקצועי לכך.
- (ח) לאמנה, בעד יתום הלומד בבית ספר יסודי או בתיכון - סיוע במימון שיעורי הוראה מתקנת ליתום שאובחנה אצלו לקות למידה.

הטבות להנצחה

(תיקון התשע"ד)

15ח. (א) בסעיף זה -

"אחי החלל" - כל אחד מאחיו ומאחיותיו של החלל;

"בן משפחה" - הורה ולאמנה של חלל, ואולם -

(1) אם נפטרו הורי החלל - אחד מאחיו או מאחיותיו של החלל, בהסכמת כל אחיו ואחיותיו;

(2) אם נפטרה האלמנה - אחד מילדיו של החלל, בהסכמת כל ילדיו;

(3) בהעדר בן משפחה המנוי בפסקאות (1) או (2) - קרוב משפחה אחר של החלל, שקצין תגמולים אישר, כפי שקבע שר הביטחון;

"הרשות המוסמכת", "מצבה צבאית" ו"קרוב" - כהגדרתם בחוק בתי קברות צבאיים, התש"י-1950 (בסעיף זה - חוק בתי קברות צבאיים);

"חלל" - כל אחד מאלה:

(1) חייל שנספה במערכה;

(2) חייל שנפטר וזכאי לקבורה בבית קברות צבאי על פי חוק בתי קברות צבאיים;

"נכה" ו"דרגת נכות" - כמשמעותם בחוק הנכים (תגמולים ושיקום),

התשי"ט-1959 (נוסח משולב).

(ב) לעניין סעיפים קטנים (ד), (ה), (ו), (ז), (ח) ו-(ט), יראו את הורי החלל המנהלים תא משפחתי אחד כהורה אחד.

(ג) קצין תגמולים רשאי, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, לאשר הטבות להנצחה כמפורט בסעיפים קטנים (ד) עד (יב).

(ד) לבן משפחה, השתתפות חד-פעמית בהוצאות אבל בסכום של 7,330 שקלים חדשים; ראש אגף משפחות והנצחה רשאי, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, לאשר תוספת על הסכום האמור שלא תעלה על 2,285 שקלים חדשים.

(ה) לבן משפחה, השתתפות אחת לשנה בהוצאות אזכרה בסכום של 920 שקלים חדשים.

(ו) לבן משפחה, סיוע בהגעה בתוך ישראל לאזכרה ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל או ביום האזכרה הפרטית של החלל - לפי בקשת בן המשפחה; קצין תגמולים רשאי לאשר סיוע לפי סעיף קטן זה גם לאחי החלל.

(ז) לבן משפחה, השתתפות חד-פעמית במימון הנצחה פרטית בסכום שלא יעלה על 7,630 שקלים חדשים; ראש אגף משפחות והנצחה רשאי, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, לאשר תוספת על הסכום האמור שלא תעלה על 7,630 שקלים חדשים.

(ח) לבן משפחה של נכה שנפטר וביום מותו דרגת נכותו היתה 100% לפחות - סיוע בהקמת מצבה צבאית על קברו על ידי הרשות המוסמכת; בחר בן המשפחה בהקמת מצבה שאינה מצבה צבאית, סיוע במימון הקמת מצבה שאינה מצבה צבאית בסכום שלא יעלה על 4,460 שקלים חדשים.

(ט) לבן משפחה של נכה שנפטר עקב נכותו ושדרגת נכותו ביום מותו לא עלתה על 99% - סיוע במימון הקמת מצבה שאינה מצבה צבאית בסכום שלא יעלה על 4,460 שקלים חדשים.

(י) (1) מימון מלא של הוצאות הגעתם לישראל של הורים, אלמנה, יתומים ואחים של חלל, שאינם תושבי ישראל או השוהים מחוץ לישראל, בעת נפילת החלל.

(2) הוצאות פסקה (1) יחולו, בשינויים המחויבים, גם לגבי חייל נעדר, שבוי או מאושפז במצב קשה בסכנת חיים ולגבי חלל שהוחלט על העתקת קברו.

(יא) סיוע במימון הוצאות הגעתם של המפורטים להלן, שאינם תושבי ישראל, לביקורי התייחדות עם החלל במועדים אלה:

(1) הורים, אלמנה, יתומים ואחים - בתום השנה הראשונה לנפילת החלל, סמוך למועד האזכרה;

(2) הורים, אלמנה, יתומים ואחים עד גיל 18 - אחת לכל שנה, מהשנה שלאחר השנה הראשונה לנפילת החלל, סמוך למועד נפילת החלל, ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל או ביום ז' באדר, למשפחות של חללים שמקום קבורתם אינו נודע, ובתנאי שחלפה שנה מתום הביקור הקודם;

(3) אחים מעל גיל 18 - אחת לחמש שנים מהשנה שלאחר השנה הראשונה לנפילת החלל.

(יב) שי ליתומי החלל, אחת לשנה - ליתומים מגיל 4 עד גיל

ועדת חריגים להטבות

(תיקון התשע"ד)

15ט. (א) שר הביטחון רשאי להקים ועדה שתהיה מוסמכת לאשר, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, את הגדלת הסכום הכספי הקבוע להטבה מסוימת לפי פרק זה (בסעיף זה - ועדת חריגים להטבות), ובלבד שהתקיימו במבקש כל התנאים לקבלת אותה הטבה.

(ב) נוסף על הוראות סעיף קטן (א), ועדת חריגים להטבות רשאית לאשר, במקרים חריגים ונדירים שלא ניתן לצפותם, מימון שירותים והחזר הוצאות שאינם מוסדרים בפרק זה, הנובעים מהשכול וקשורים אליו ומיועדים לרווחת המבקש, בסכום שלא יעלה על 56,000 שקלים חדשים.

(ג) שר הביטחון יקבע בתקנות את הרכב ועדת החריגים להטבות, את דרכי פעולתה ואת שיעורי החריגה המרביים שהוועדה יכולה לאשר ואת אמות המידה לאישור הטבות על ידה.

פרק רביעי: סייגים לזכות התגמול

התנהגות רעה חמורה

(תיקונים: התשכ"ג, התשע"ד)

16. נגרם מותו של הנספה על ידי התנהגות רעה חמורה של הנספה, לא יחולו על בני-משפחתו הוראות חוק זה המקנות טובות-הנאה כל שהן, אך אם יש בן-משפחה נצרך, רשאי קצין-תגמולים מסיבות מיוחדות ומטעמים שיירשמו, להעניק לו חלק מהתגמול הניתן לבן משפחה לפי חוק זה.

נטילת תגמול במקרים מסוימים

17. לא פרנס מקבל את בני-משפחתו של נספה שהוא חייב במזונותיהם, או הנתונים להשגחתו - רשאי קצין-תגמולים ליטול לידי את התגמול, כולו או מקצתו, ולהשתמש בו לטובת אותם בני-משפחה, או להורות שממונה מטעם קצין התגמולים יעשה זאת.

מקבל תגמול או הטבה המרצה עונש מאסר

(תיקון התשע"ד)

18. מקבל תגמול או הטבה המרצה עונש-מאסר - לא ישולם לו תגמול ולא תינתן לו הטבה בתקופת-מאסרו; אך קצין התגמולים רשאי להורות שהתגמול המגיע לו, כולו או מקצתו, ישולם למי שהמקבל חייב במזונותיו או למי שנתן להשגחתו.

הפסקת תגמול והטבה לבני משפחתו של נעדר

(תיקון התשע"ד)

19. חייל שרשות צבאית מוסמכת העידה עליו כאמור בסעיף 3, ונוכח קצין-תגמולים, על יסוד ראיות שבידו, כי אותו חייל הוא בחיים - יופסקו התגמולים וההטבות לבני-משפחתו מיום שיחליט עליו קצין התגמולים.

תגמול לאלמנה שהיא גם שכולה ולא למנה שהתאלמנה מנספה

(תיקונים: התש"ס, התשס"א, התשע"ד)

20. (א) (בוטל).

(ב) אלמנת נספה שהיא גם שכולה על פי חוק זה תהיה זכאית, בנוסף לתגמוליה כאלמנה לפי חוק זה, לתגמול החדשי המשתלם לשכול בודד על פי סעיף 10(א).

(ג) אלמנה שהתאלמנה יותר מפעם אחת מבן זוג שהוא נספה תהיה זכאית לתגמול כאלמנה של כל אחד מהנספים.

תגמולים לבן משפחה לפי חוק זה ולפי חוק נפגעי איבה

(תיקון התשמ"ב)

20א. (א) הוכר בן משפחה של נספה כבן משפחה של אדם שנפטר מפגיעת איבה, יראו את האדם שנפטר מפגיעת האיבה כאילו היה חייל שנספה במערכה; בסעיף קטן זה, "פגיעת איבה" - כמשמעותה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970 (להלן - חוק נפגעי איבה).

(ב) בן משפחה של נספה, שהאמור בסעיף 17א(ב) לחוק נפגעי איבה חל עליו ובחר בתגמול לפי אותו חוק, תשולם לו מחצית התגמול המשתלם לבודד לפי חוק זה, והתגמול לפי חוק נפגעי איבה לא ייחשב כהכנסה לענין חוק זה.

תגמול חדשי ופיצויים לפי חוק אחר

(תיקונים: התש"ב, התשכ"ג, התש"ס, התשנ"ה, התשע"ד)

21. (א) מגיעים לפי חוק זה בשל מותו של נספה תשלומים לפי חוק זה לבן-משפחתו או בעד בן-משפחתו של הנספה, ואותו בן-משפחה זכאי בשל מות הנספה הזה לפיצויים על פי חוק אחר, יחולו הוראות אלה:

- (1) מותר לנקוט בצעדים משפטיים, כדי לזכות בתשלומים לפי חוק זה וכן בפיצויים לפי החוק האחר, אך לא ייגבו תשלומים לפי חוק זה ופיצויים לפי החוק האחר כאחד ;
- (2) שולמו לבן-משפחה או בעדו תשלומים לפי חוק זה, זכאית המדינה להיות מפוצה בעד תשלומים אלה או בעד כל תשלום אחר שהיא עלולה לחבו בו מכוח חוק זה, מידי האדם שעליו מוטלת החובה לשלם לאותו בן-משפחה פיצויים לפי החוק האחר, עד לסכום אותם הפיצויים, או עד לסכום העולה בחלקו של אותו אדם כשהאחריות לפיצויים משותפת לו ולאחראים אחרים, הכל לפי הענין ;
- (3) בן-המשפחה חייב לנקוט כל פעולה סבירה שביקש קצין תגמולים כדי לסייע לאוצר המדינה במימוש זכותו לפי סעיף זה, ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכויות אוצר המדינה לפי סעיף זה או למנוע את מימושו ;
- (4) כל עוד לא גבתה המדינה בכל דרך שהיא, את המגיע לה לפי פסקה (2), רשאי בן-המשפחה, בהסכמת קצין-תגמולים, להחזיר לה כל מענק ותשלומים לפי חוק זה, וכן את הסכום שיקבע קצין-תגמולים תמורת כל יתר טובות-הנאה שקיבל מכוח חוק זה, בשל מות הנספה, ומשהוחזרו הסכומים האמורים תפקע זכותה של המדינה לתבוע לפי פסקה (2), ובן-המשפחה יהא זכאי לתבוע לפי החוק האחר ;
- (5) הגיעה המדינה לידי הסכם בכתב בדבר הפיצויים עם האדם החייב בהם לפי החוק האחר ונקבע בהסכם שיעור הפיצויים ותנאי תשלומם, לא יהא בן-המשפחה זכאי לשיעור ולתנאים שונים מאלה שנקבעו בהסכם, אפילו אם עדיין לא נגבו הפיצויים על ידי המדינה ;
- (6) שולמו לבן-המשפחה או בעדו פיצויים לפי החוק האחר, לא יחולו עליו שאר הסעיפים של חוק זה ; ואולם -
- (א) בן משפחה שהוא נצרך רשאי להגיש בקשה לקצין תגמולים כי ישולמו לו תגמולים על פי חוק זה אף אם גבה פיצויים על פי חוק אחר ;
- (ב) קצין התגמולים רשאי, לפי שיקול דעתו המוחלט, לאחר ששוכנע כי נסיבות הענין מצדיקות זאת, להחליט כי ישולמו לבן-המשפחה כאמור או בעדו תגמולים לפי חוק זה מהתאריך הקבוע בהחלטה, ובלבד שמועד תשלום התגמולים לא יקדם ליום הגשת הבקשה ;
- (ג) בהחלטתו רשאי קצין התגמולים לקבוע כי התגמולים ישולמו בתנאי שבן-המשפחה יחזיר למדינה, במועדים ובשיעורים הקבועים בהחלטה, את הפיצויים שנגבו לפי החוק האחר, בשלמותם או בחלקם, וכי יתווספו לסכום הפיצויים ריבית או הפרשי הצמדה, הכל לפי שיקול דעתו ;
- (7) בן-משפחה כאמור בסעיף קטן זה שעבר על איסור לפי סעיף קטן זה או לא עשה את המוטל עליו לפיו, רשאי קצין התגמולים לשלול ממנו כל זכות שלפי סעיף קטן זה, כולה או מקצתה.

(ב) בסעיף זה -

"תשלומים לפי חוק זה" - תגמולים, מענקים, הענקות, הטבות וכל תשלום אחר הניתן לפי חוק זה ;

"פיצויים לפי חוק אחר" - פיצויים על נזקים אזרחיים או פיצויים לפי פקודת הפיצויים לעובדים, 1947

זכויות לפי חוק זה ולפי חוק הביטוח הלאומי, התשי"ד-1953

(תיקונים : התשכ"ג, התשל"ו, התשנ"ה)

21א. בן-משפחה שבידו הברירה לפי סעיף 145 לחוק הביטוח הלאומי, (נוסח משולב), התשכ"ח-1968 (בחוק זה - חוק הביטוח הלאומי) יחולו עליו הוראות אלה :

- (1) בחר בזכויות לפי חוק הביטוח הלאומי, לא יחולו עליו הוראות חוק זה ;
- (2) בחר בזכויות לפי חוק זה - רשאי אוצר המדינה לתבוע מהמוסד לביטוח לאומי פיצוי על כל הוצאה שהוציא או שהוא עתיד להוציא מכוח חוק זה, עד לסכום המהוון של הגימלאות שהמוסד לביטוח לאומי היה חייב בהן, אילו בחר בן המשפחה בזכויות לפי חוק הביטוח הלאומי, ולענין ההיוון יחולו ההוראות שנקבעו לפי סעיף 155 לחוק הביטוח הלאומי ;
- (3) פיצה המוסד לביטוח לאומי את המדינה כאמור בפסקה (2), והמקרה משמש עילה לחייב צד שלישי בתשלום פיצויים לבן-המשפחה, לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש) או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, רשאי המוסד לתבוע מן הצד השלישי פיצוי לפי סימן ד' לפרק ז' לחוק הביטוח הלאומי,
- התשי"ד-1953, על הסכומים ששילם למדינה, או שהוא עתיד לשלם כאילו היה חייב לשלם סכומים אלה לבן-משפחה, והוראות סעיף 70 יחולו על בן-המשפחה, בשינויים המחוייבים לפי הענין, כאילו היה זכאי לגימלה לפי חוק הביטוח הלאומי ;
- (4) פסקה (3) תחול גם על חיובים של המוסד לביטוח לאומי לפי סעיף 9 לחוק המשטרה (נכים ונספים), התשט"ו-1955, ולפי סעיף 14 לחוק שירות בתי-סוהר (נכים ונספים), התש"ך-1960 ;
- (5) הבחור בזכויות לפי חוק זה חייב לנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע לאוצר המדינה במימוש זכותו של אוצר המדינה לפי פסקה (2).

זכויות לפי חוק זה ולפי חוק שירות המדינה (גימלאות), התשט"ו-1955

(תיקונים : התשכ"ג, התשע"ד)

21ב. בן-משפחה שבידו הברירה לפי סעיף 27 לחוק שירות המדינה (גימלאות), התשט"ו-1955, והוא בחר בזכויות לפי חוק זה, רשאי, בהסכמת קצין-תגמולים, לבטל בחירתו ולתבוע את זכויותיו לפי חוק שירות המדינה (גימלאות), התשט"ו-1955, אם החזיר למדינה כל מענק ותגמולים לפי חוק זה וכן את הסכום שיקבע קצין-תגמולים תמורת כל יתר הטבות וההענקות האחרות שקיבל מכוח חוק זה.

(תיקון התשס"ח)

22. (בוטל).

פרק חמישי: סדרי התביעה

בקשות

(תיקונים : התשכ"ג, התשע"ז)

23. (א) התובע תגמול, הענקה מיוחדת או זכות אחרת לפי חוק זה, יגיש בקשה לקצין-תגמולים.
- (ב) קצין-תגמולים ידון ויפסוק בכל בקשה בהקדם ככל האפשר ולא יאוחר מהמועדים שקבע השר ויודיע את החלטתו בדואר רשום לתובע ; ואם החליט שאין התובע זכאי לתגמול, להענקה או לזכות האחרת, יציין בהחלטה את הנימוקים להחלטתו.

מילוה לתובע עד למתן החלטה

24. קצין-תגמולים שלא פסק בענין הבקשה לתגמול תוך שלושים יום מיום הגשתה, רשאי להורות מדי חודש בחדשו, עד שיפסוק בבקשה, כי יינתן מאוצר המדינה לתובע מילוה בסכום שלא יעלה על התגמול הנתבע בבקשה.

[תיקונים: התשי"ב, התשי"ח, התשכ"ח, התשי"ס, התשנ"ט (מס' 2)]

25. (א) תובע הרואה עצמו נפגע על ידי כל החלטה שהיא של קצין-תגמולים, רשאי לערער עליה לפני ועדת-ערעור תוך שלושים יום מיום שבו הגיעה אליו הודעה על החלטת קצין התגמולים, אולם רשאית הוועדה להאריך לו את מועד הערעור תקופה נוספת שלא תעלה על שלושים יום.
- (ב) הערעור יוגש לוועדת הערעור בכתב בארבעה עותקים. הוועדה תשלח עותק אחד לקצין התגמולים שעל החלטתו מערערים.
- (ג) ועדת הערעור רשאית לאשר את החלטת קצין התגמולים או לשנותה.
- (ד) תובע שהגיש ערעור לוועדת-ערעור רשאי לבוא לפניו, הוא או בא-כוחו, ולטעון את טענותיו.
- (ה) (בוטל).
- (ו) ועדת-ערעור תתן נימוקים להחלטתה.
- (ז) יושב-ראש ועדת הערעור ישלח בדואר רשום העתק החלטת הוועדה לתובע ולקצין התגמולים.
- (ח) (1) התובע וקצין התגמולים רשאים לערער על החלטת ועדת ערעורים לפני בית המשפט המחוזי, בנקודה משפטית בלבד.
- (2) בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשלושה והוא רשאי לאשר את החלטת הוועדה, לבטלה, לשנותה או להחזירה לוועדה.
- (3) פסק דינו של בית המשפט המחוזי ניתן לערער לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט העליון.
- (ט) שר המשפטים יקבע בתקנות את המועד להגשת ערעור לפי סעיף קטן (ח), את אופן הגשתו ואת סדרי הדין בו.

החלטות חדשות

(תיקונים: התשי"ב, התשל"א)

- 25א. (א) קצין-תגמולים רשאי לתת החלטה חדשה בכל בקשה, אף אם ניתנה כבר החלטה סופית לפי סעיף 25, אם הוכח, כי ההחלטה הושגה על ידי מעשה או חדלה, המהווים עבירה פלילית, או אם נתגלה, על סמך ראיות חדשות שלא היו בפני נותן ההחלטה הקודמת, כי אותה החלטה בטעות יסודה.
- (ב) ניתנה החלטה חדשה המזכה בן-משפחה בתשלום תגמולים או בתגמולים מוגדלים, ישולמו התגמולים או התגמולים המוגדלים החל מהמועד של הגשת הראיות החדשות שעל פיהן ניתנה ההחלטה החדשה, אולם רשאי קצין התגמולים להורות שישולמו ממועד מוקדם יותר ובלבד שלא יקדם משנה אחת להגשת הראיות החדשות.

החזרת הכספים ששולמו שלא כדין

(תיקון התשכ"ג)

- 25ב. (א) ביטל או שינה קצין-תגמולים החלטה מכוח סעיף 25א, רשאי הוא, בהחלטת הביטול או השינוי, לחייב בן-משפחה בהחזרת כל סכום המגיע ממנו עקב אותה החלטה.
- (ב) לא ערער בן-המשפחה על החיוב האמור או ערער וערעור נדחה - יהא דינו של החיוב, לענין הוצאה לפועל, כפסק-דין סופי של בית-משפט.

עיכוב זמני של תגמולים

(תיקון התשכ"ג)

- 25ג. היה לקצין-תגמולים יסוד סביר להניח שיש מקום לבטל או לשנות החלטה מכוח סעיף 25א ולחייב בן-משפחה בהחזרת כספים ששולמו לו, רשאי הוא לעכב את תשלום התגמולים לבן-המשפחה, כולם או מקצתם, לתקופה שלא תעלה על שלושה חדשים.

התישנות תביעות

(תיקונים: התשי"ב, בתשי"ח, התשכ"ה, התשנ"ו)

26. (א) הזכות להגיש בקשה כאמור בסעיף 23 מתיישנת כתום שנה מהיום הקובע - לגבי תביעת-תגמול לפי סעיף 7, וכתום ששה חדשים מיום הלידה - לגבי תביעת הענקה מיוחדת לפי סעיף 14.
- (ב) הוציאה רשות צבאית מוסמכת תעודה לפי סעיף 3 לגבי חייל פלוני, רואים, לענין חישוב ההתישנות לפי סעיף זה, את יום הוצאת התעודה כיום מותו של אותו חייל, על אף האמור בתעודה, כל עוד לא הוכח כי מת ביום מאוחר יותר.
- (ג) (בוטל).

פרק שישי: סדרי-תשלום

התשלום מאוצר המדינה

(תיקון התשע"ד)

27. תגמולים, הענקה מיוחדת והטבות לפי חוק זה ישולמו מאוצר המדינה.

מאימתי משלמים תגמולים

[תיקונים: התשי"ב, התשי"ח, התשכ"ח, התשי"ס, התשס"ד (מס' 2), התשס"ח]

28. (א) הגיש זכאי את בקשתו לתגמולים תוך שנה מיום היותו לזכאי, ישולמו לו התגמולים מיום היותו לזכאי; הגיש בקשה כעבור שנה כאמור, ישולם לו התגמול מיום הגשת הבקשה.
- (ב) הוציאה רשות צבאית מוסמכת תעודה לפי סעיף 3 לגבי חייל פלוני, רואים, לענין חישוב השנה לפי סעיף זה, את יום הוצאת התעודה כיום מותו של אותו חייל, על אף האמור בתעודה, כל עוד לא הוכח כי מת ביום מאוחר יותר.
- (ג) חל במצבו של בן משפחה של נספה שינוי המזכהו בהגדלת תגמוליו, יודיע על כך לקצין התגמולים בתוך חמש שנים מיום השינוי ויהיה זכאי להגדלת תגמוליו מהמועד שבו חל השינוי במצבו; הודיע לאחר חמש שנים מיום השינוי, יהיה זכאי להגדלת תגמוליו רק מתאריך מסירת ההודעה.
- (ד) קצין התגמולים רשאי לדרוש מבן-משפחה של נספה להגיש לו אחת לשנה הצהרה על הרכב משפחתו ופרטים אחרים העשויים להשפיע על שיעור התגמולים שהוא זכאי להם לפי חוק זה.
- (ה) לא נענה בן-המשפחה לדרשה לפי סעיף קטן (ד) תוך ששים יום מיום מסירתה, רשאי קצין התגמולים להורות, כי עד למסירת הצהרה על פרט פלוני ישולמו לבן-המשפחה תגמולים מחושבים כאילו אותו פרט אינו משפיע על שיעור תגמוליו.

מאימתי ייתנו הטבות

(תיקון התשע"ד)

- 28א. (א) (1) הטבה לפי פרק שלישי 1 המנויה בתוספת תינתן למבקש מהיום שבו מלאו התנאים לקבלתה, בלא צורך להגיש בקשה לכך.

(2) על אף האמור בפסקה (1), מצא קצין תגמולים כי לא ניתנה הטבה לפי אותה פסקה אף שמלאו התנאים לקבלתה, תינתן ההטבה בעד התקופה שבה לא ניתנה, ושלא תעלה על שבע שנים.

(ב) (1) הטבה לפי פרק שלישי שאינה מנויה בתוספת, תינתן למבקש מהיום שבו מלאו לגביו התנאים לקבלתה, ובלבד שהגיש בקשה לקבלת ההטבה בתוך שלוש שנים מהמועד שבו מלאו התנאים כאמור.

(2) על אף האמור בפסקה (1), הוגשה בקשה לקבלת הטבה, למעט הטבה הניתנת באופן חד-פעמי, לאחר שחלפו שלוש שנים מהיום שבו מלאו התנאים לקבלתה, תינתן ההטבה למבקש רק מיום הגשת הבקשה.

(ג) (1) הזכרה זכאות לתגמולים לפי חוק זה, ונקבע בהחלטה לפי סעיף 23(ב) או לפי סעיף 25א, לפי המאוחר (בסעיף זה - החלטת ההכרה) כי הזכאות לתגמולים תחול ממועד מוקדם למועד שבו ניתנה החלטת ההכרה, יינתנו למי שזכאי לתגמולים מכוח החלטת ההכרה גם ההטבות לפי פרק שלישי מהמועד שנקבע בהחלטת ההכרה; ואולם הטבות כאמור יינתנו רק בעד התקופה שבה התקיימו התנאים לקבלתן, ולעניין הטבה לפי פרק שלישי שאינה מנויה בתוספת - בתנאי שהבקשה לקבלת ההטבה הוגשה בתוך שלוש שנים ממועד החלטת ההכרה.

(2) על אף האמור בפסקה (1), שר הביטחון רשאי לקבוע הוראות בדבר הטבות שלא יינתנו בעד התקופה שקדמה למועד החלטת ההכרה.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו ככל שלא נקבע אחרת בחוק זה.

תגמול בעד יתום המשרת שירות חובה בצה"ל

(תיקון התשי"ם)

29. קצין התגמולים רשאי להמשיך ולשלם לאלמנה תגמול בעד ילדה שהוא יתום של נספה אף אם מלאו לו 21 שנים, אם במלאת לו 21 שנים הוא משרת שירות חובה בצבא-הגנה לישראל על פי חוק שירות בטחון, התשי"ט-1959 (נוסח משולב), וכל עוד הוא ממשיך בשירות כאמור.

מענק נישואין לילדו של נספה

[תיקונים: התשכ"ה, התשכ"ח, התשל"א, התשל"ג (מס' 2), התשל"ו, התשמ"ז, התשנ"ה]

29א. (א) ילדו של נספה, אף אם מלאו לו 21 שנה ביום מות הנספה והוא נכנס לברית הנישואין לפני שמלאו לו 30 שנה, רשאי קצין התגמולים לשלם לו מענק-נישואין 53,358 ש"ח; שר הבטחון, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי, בצו, להעלות את הסכום האמור.

(ב) קצין התגמולים רשאי לשלם לילדו של נספה חלק מסכום המענק למטרת מגוריו, אף אם טרם נכנס לברית הנישואין, כפי שנקבע בתקנות. הגיע ילדו של נספה לגיל 30 וטרם נכנס לברית הנישואין, רשאי קצין התגמולים לשלם לו את סכום המענק כאמור בסעיף קטן (א).

[תיקון התשל"ג (מס' 2)]

29ב. (בוטל).

מענק ליתום שהגיע למצוות

(תיקון התשכ"ח)

29ג. ליתום של נספה שהגיע לגיל 13, בילד, או לגיל 12, בילדה, ישלם קצין התגמולים מענק של 1,000 לירות. שר הבטחון, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי, בצו, להעלות את הסכום האמור.

קצובת הבראה ונופש

(תיקונים: התשל"ו, התש"ם, התשס"א)

29ד. (א) הורה שכול או אלמנת נספה המקבלים תגמולים, יהיו זכאים פעם אחת בשנה לקצובת הבראה ונופש בעד שמונה ימים, בסכום הנהוג באותה שנה לגבי עובד המדינה.

(ב) שכול ששכל יותר מילד אחד ואלמנת נספה שהיא גם שכולה על פי הוראות חוק זה זכאים לקצובת הבראה ונופש בסכום כפול מהסכום המשולם לפי סעיף קטן (א).

מענק ליתום משני הוריו

[תיקון התשס"ד (מס' 3)]

29ה. (א) ליתום משני הוריו, שלפחות אחד מהם נספה, שאינו זכאי לתגמול לפי הוראות חוק זה בשל כך בלבד שמלאו לו 21 שנים במועד שבו נספה הורהו, ישלם קצין התגמולים מענק כאמור בסעיף 10(א)(2) ובלבד שבמועד שבו היה ליתום משני הוריו טרם מלאו לו 30 שנים.

(ב) המענק לפי סעיף קטן (א) ישולם לזכאי בשני שיעורים שווים; המחצית הראשונה תשולם בסמוך לאחר המועד שבו היה הזכאי ליתום משני הוריו, והמחצית השנייה תשולם שישה חודשים לאחר מכן.

שיקום במקום תגמולים

(תיקונים: התשי"ב, התשי"ח, התשכ"ג, התשכ"ה, התשל"ו, התש"ם, התשנ"ו, התש"ע, התשע"ד)

30. (בוטל).

תגמולים והטבות - הוראות שונות

(תיקונים: התשי"ב, התשי"ח, התשכ"ג, התשע"ב, התשע"ד)

31. (א) זכות לתגמול או להטבה אינה ניתנת להעברה, לערבות, לשיעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא, אלא אם כן נקבע בחוק זה אחרת. הוראת סעיף קטן זה תחול גם על כספים ששולמו באמצעות תאגיד בנקאי או באמצעות החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1987, בנותנה שירותים לפי סעיף 88א לאותו חוק, במשך שלושים ימים מיום ששולמו.

(ב) תגמול ישולם מדי חודש בחודשו בסופו של כל חודש; אך תגמול המגיע לזכאי בעד התקופה שלפני החלטת קצין-תגמולים לפי סעיף 23 או שלפני החלטת ועדת-ערעור או לפני פסק-דין של בית-המשפט העליון לפי סעיף 25 ישולם בסופו של החודש שבו ניתנה ההחלטה, בניכוי כל סכום של מילווה שניתן לאותו זכאי לפי סעיף 24.

(ג) (בוטל).

(ד) (בוטל).

ניכוי דמי חבר לארגון יציג

(תיקון התשנ"ו)

31א. (א) על אף הוראת סעיף 31א, רשאי קצין התגמולים לנכות מן התגמול של זכאי דמי חבר, בסכום שנקבע לפי סעיף קטן (ד), לטובת ארגון שהוכרז על-ידי שר הבטחון כארגון יציג של זכאים על פי חוק זה.

(ב) קצין התגמולים לא ישתמש בסמכותו לנכות מן התגמול אלא לאחר שהודיע בכתב לזכאי על זכותו להגיש התנגדות בכתב לניכוי.

(ג) הודיע הזכאי לקצין התגמולים בכתב על התנגדותו לניכוי, יופסק הניכוי בתום חודש מקבלת ההודעה.

(ד) שר הבטחון, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יקבע את הסכום המרבי שמותר לנכות כל חודש מתגמוליו של זכאי לפי סעיף קטן (א)

ניכוי תשלומי יתר

(תיקון התשע"ד)

31ב. (א) שולמו לאדם בטעות או שלא כדין תשלומים למעלה מן המגיע לו (בסעיף זה - תשלומי יתר), רשאי קצין תגמולים לנכות את תשלומי היתר מכל תשלום שיגיע לאותו אדם, בין בבת אחת ובין בשיעורים, בהתחשב במצבו ובנסיבות העניין, ובלבד שבכל חודש ישולם לו סכום השווה לפחות לשני שלישים מסכום התגמול המגיע לו לפי חוק זה באותו חודש.

(ב) קצין תגמולים רשאי לנכות את תשלומי היתר ששולמו לפי סעיף קטן (א), בצירוף תוספת לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שפורסם לאחרונה לפני יום החזר התשלום בפועל לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד שבו שולמו תשלומי היתר.

(ג) אין בסעיף זה כדי לפגוע בזכות המדינה לגבות את תשלומי היתר בדרך אחרת.

(ד) בסעיף זה, "תשלומים" - תגמולים, מענקים, הענקות, טובות הנאה, הטבות וכל תשלום אחר הניתן לבן משפחה לפי חוק זה.

סילוק מלוות שיקום

(תיקון התשכ"ג)

32. (א) מקבל שניתן לו, בין לפני שנכנס חוק זה לתקפו ובין לאחר מכן, מילווה-שיקום מאוצר המדינה או בערבות המדינה או בסבסוד המדינה או מקרן שהמדינה ערבה להפסדה, רשאי קצין-תגמולים להורות שיעוכב מתגמולו החדשי חלק שאינו עולה על שליש ממנו, עד שהמילווה יסולק במלואו.

(ב) בסעיף זה, "מלווה בשיקום" - מלווה שניתן לפי פרק שלישי¹, בתנאים ובסכומים שנקבעו לפי הפרק האמור.

(ג) פרעה המדינה ערבות שנתנה לבן-משפחה בתוקף תקנות לפי הפיסקאות (1) עד (3) לסעיף 33א, יהיה לענין סעיף זה דין הסכום שנפרע כדין מילווה-שיקום.

דין יתרות התגמולים המגיעים לבן-משפחה שנפטר

(תיקון התשכ"ג)

32א. נפטר בן-משפחה ובשעת מותו הגיעו לו תשלומים מכוח חוק זה, ישולמו הסכומים על אף האמור בדיני הירושה, לידי מי שבן-המשפחה הורה בכתב לקצין-תגמולים; לא הורה - ישולמו לבן-זוגו ובאין בן-זוג - לירשיו.

פרק שביעי: תקנות-שיקום

תקנות בדבר שיקום

[תיקונים: התשי"ב, התשי"ח, התשכ"ג, התשל"ג (מס' 2), התש"ם]

33. (א) שר הבטחון רשאי להתקין תקנות בעניינים אלה:

(1) הענקת תשלומים ומתן מילווות וערבויות לזכאים, לשם יצירת מקורות-פרנסה או ביסוסם, ואופן סילוק המילווות האלה;

(1א) תשלומים, מענקים, מילווות וערבויות ליתומי נספה שטרם מלאו להם 30 שנים וכן לאלמנת נספה;

(2) המצאת מקומות-עסק לזכאים;

(3) מתן מילווות וערבויות לזכאים לצרכי דיור ושיכון ואופן סילוק המילווות האלה;

(4) קביעת נוהל בכל ענין הנידון בתקנות;

(5) מינוי קציני-שיקום ורשויות אחרות לביצוע התקנות, קביעת סמכויותיהם, תחומי-פעולתם וסדרי-עבודתם;

(6) שיטת ההיוון לצורך סעיף 21, של תשלומים לפי חוק זה כמוגדר בסעיף 21ב.

(ב) שר הבטחון רשאי, בהסכמת שר העבודה, להתקין תקנות בעניינים אלה:

(1) הטלת חובה על נותני-עבודה, או על סוגים מסויימים של נותני-עבודה, להעסיק זכאים בעבודות או בהתעסקויות שייקבעו בתקנות, במכסה או במספר שייקבעו בתקנות;

(1א) ייחוד סוגי עבודות במפעלים או בהתעסקויות מסויימים לשכולים שאין להם הכנסה כדי מחייה ושמלאו להם 50 שנה;

(2) כינון רשויות מוסמכות לטיפול בענייני העסקת זכאים וקביעת סמכויותיהן וסדרי עבודתן.

(ג) שר הבטחון רשאי, בהסכמת שר העבודה ולאחר התייעצות עם מרכז לשכות העבודה הכלליות, להתקין תקנות בדבר הסדרים לקבלת זכאים לעבודה.

(ד) מי שנתקבל לעבודה מכוח תקנות על פי סעיף זה, לא יפטר מעבודתו תוך שנה אחת מיום שנתקבל לעבודה אלא על יסוד נימוקים המתירים לפטר נכה-מלחמה מכוח תקנות על פי סעיף 31 לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התשי"ט-1949.

(ה) כל מה שמותר לקבוע בתקנות לפי סעיף זה לגבי זכאים מותר גם לקבוע לגבי הורה ואלמנתו של נספה שאינם זכאים מחמת גילם או שיעור הכנסותיהם.

חובת העסקה אחרי גיל הפרישה

(תיקונים: התשל"ה, התשס"ד, התשע"ד)

33א. (א) שר הבטחון, בהסכמת שר העבודה ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בדבר חובת נותן עבודה להמשיך ולהעסיק עובד שעבד אצלו בתכוף לפני הגיעו לגיל הפרישה מעבודה והוא כשיר לעבודה בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות כאמור, במשך תקופה שלא תעלה על חמש שנים מיום הגיעו לגיל הפרישה, הכל כפי שייקבע בתקנות ובתנאים שייקבעו.

(ב) עובד הממשיך בעבודה מכוח סעיף זה לא יפטר ולא יחוייב לפרוש מעבודתו במשך התקופה כאמור בסעיף קטן (א) אלא על פי החלטה של ועדת תעסוקה כמשמעותה בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התשי"ט-1949, שניתנה על יסוד נימוקים המתירים לפטר נכה מלחמה מכוח תקנות על

פי סעיף 31 לחוק האמור, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

- (ג) עובד שפוטרו מעבודתו סמוך לפני הגיעו לגיל הפרישה מהעבודה יחולו עליו הוראות סעיף זה כאילו הגיע אותה שעה לגיל הפרישה זולת אם הוכח כי פיטוריו נעשו שלא כדי להימנע ממילוי הוראות סעיף זה.
- (ד) לענין סעיף זה -

"עובד" - אלמנה או הורה של נספה, לרבות הורה חורג והורה מאמץ, אולם אם היה לנספה הורה מלידה והורה חורג או מאמץ, שניהם בני מין אחד, לא יראו כהורה של נספה אלא אותו הורה שקצין התגמולים החליט כי זיקתו של הנספה לאותו הורה חזקה יותר;

"גיל הפרישה מעבודה" - גיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.

הקלות שונות

[תיקונים: התשכ"ג, התשל"א, התשל"ג (מס' 2)]

34. (א) שר הממונה על ביצוע כל חוק שהוא, רשאי, לאחר התייעצות עם שר הבטחון ושר העבודה - ואם הדבר נראה לו לקידום מטרות חוק זה -
- (1) להתקין תקנות שתכליתן לפטור, או באופן חלקי, זכאים או סוג מסויים שבהם, מדרישות אותו החוק, או מחובות, מתנאים ומהגבלות המוטלות על פיו;
- (2) להתקין תקנות אשר לפיהן תינתן לזכאים או לסוג מסויים שבהם זכות קדימה לקבלת רשיונות לעסוק במקצוע, בתעשייה, במלאכה או במסחר;
- (3) להתקין תקנות אשר לפיהן תינתן לבני-משפחה של נספה או לסוג מסויים שבהם זכות קדימה ליהנות משירותים של מוסדות לימוד או חינוך ולקבל סטיפנדיות או הנחות בדמי-לימוד.
- (ב) תקנות שיתקנו על-ידי שר על פי סעיף זה כוחן עדיף מכוחו של כל חוק אחר.
- (ג) בסעיף זה -
- "שר" כולל את ראש הממשלה;
- "שר הממונה על ביצוע חוק" פירושו -

- (1) לגבי פקודה או תקנות שעמדו בתקפן ביום ה' באייר התש"ח (14 במאי 1948) - השר שבדיו נתונות הסמכויות שהיו קודם בידי הנציב העליון או בידי הנציב העליון במועצתו על פי אותה הפקודה או אותן התקנות;
- (2) לגבי חוק אחר - השר שנקבע במפורש באותו חוק כממונה על ביצועו.
- (ד) כל מה שמותר לקבוע בתקנות לפי סעיף זה לגבי זכאים מותר לקבוע גם לגבי הורה ואלמנתו של נספה שאינם זכאים מחמת גילם או שיעור הכנסותיהם וכן לגבי יתומי נספה שטרם מלאו להם 30 שנים.

הגדרות מיוחדות

(תיקון התשי"ב)

35. בפרק זה, פרט לסעיף 33(א) -

- (א) המונח "בן-משפחה" כולל אח או אחות של נספה, יתומים מאב ומאם, הסמוכים על שולחנם של אח או אחות העומדים ברשות עצמם, ואשר אלמלא האח או האחות העומדים ברשות עצמם היה מגיע להם תגמול.
- (ב) המונח "זכאי" כולל כל בן-משפחה של נספה, וכן אח או אחות העומדים ברשות עצמם שהנוכרים בפיסקה (א) סמוכים על שולחנם.
- (תיקון התשע"ד)

פרק שביעי 1: הוועדה למתן סיוע לפני משורת הדין

הוועדה למתן סיוע לפני משורת הדין

(תיקון התשע"ד)

- 35א. (א) שר הביטחון יקים ועדה שתהיה רשאית להחליט על מתן סיוע לפני משורת הדין, לבן משפחה, ולעניין יתום אף אם מלאו לו 21 שנה, במקרים חריגים ובהתקיים מצב סוציו-אקונומי קשה שבו נמצא בן המשפחה.
- (ב) לשם גיבוש המלצתה, הוועדה רשאית לשקול שיקולים סוציו-אקונומיים, הומניטריים ושיקומיים.
- (ג) שר הביטחון יקבע בתקנות את הרכב הוועדה, ובלבד שאחד החברים יהיה נציג הזכאים לפי חוק זה שאינו בעל תפקיד בארגון יציג של זכאים, שהוכרז לפי חוק זה.
- (ד) יושב ראש הוועדה יהיה שופט בדימוס שימנה שר המשפטים, בהמלצת שר הביטחון; שר הביטחון ימנה את שאר חברי הוועדה; הודעה על מינוי חברי הוועדה תפורסם ברשומות.
- (ה) החלטות הוועדה יפורסמו באתר האינטרנט של האגף, בלא פרטים מזהים.
- (ו) שר הביטחון יקבע את כללי עבודתה של הוועדה.

פרק שמיני: שונות

עבירות

(תיקון התשכ"ג)

36. (א) אדם שמסר במזיד לקצין-תגמולים או לוועדת-ערעור ידיעה כוזבת בענין זכויותיו לפי חוק זה, דינו - מאסר עד ששה חדשים או קנס עד מאה וחמישים לירות או שני העונשים כאחד.
- (ב) אדם שבמרמה השיג תגמול לעצמו או לאדם אחר, דינו - מאסר עד שתי שנים.
- (ג) אין סעיף זה גורע מאחריותו הפלילית של אדם לפי כל חוק אחר.

תיאום דרגת המשכורת

(תיקונים: התשי"ח, התשל"ו)

36א. חל בזמן מן הזמנים שינוי בסולם דרגות המשכורת של עובדי המדינה, יחושב השכר הקובע לפי סולם דרגות המשכורת המחייב אותו זמן, לפי הקבלה שתקבע הממשלה. והוא הדין לגבי כל דרגת משכורת של עובד המדינה המשמשת יסוד לחישוב של תגמול.

דיווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת

(תיקון התשע"א)

1א36. (א) שר הביטחון וראש אגף משפחות והנצחה במשרד הביטחון ידווחו לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, בתחילת כל שנה, על כל אלה:

(1) תכנית העבודה של האגף לשנה הבאה ויעדיו;

(2) אופן חלוקת תקציב האגף;

(3) פעילות האגף והמדדים שעל פיהם היא נבחנת;

(4) לגבי ששת החודשים האחרונים בשנה שקדמה לדיווח - עמידה ביעדי האגף, יישום תכנית העבודה שלו ומימוש תקציבו;

(5) כל עניין אחר הקשור לפעילות האגף, לפי דרישת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

(ב) ראש אגף משפחות והנצחה במשרד הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, שישה חודשים לאחר כל דיווח כאמור בסעיף קטן (א), על העמידה ביעדי האגף, יישום תכנית העבודה שלו ומימוש תקציבו בתקופה שחלפה מאז הדיווח האחרון לפי סעיף קטן (א), וכן על כל עניין אחר הקשור לפעילות האגף, לפי דרישת הוועדה.

תקנות בדבר הכנסה

(תיקון התשכ"ג)

36ב. (א) שר הבטחון, באישור שר האוצר וועדת העבודה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות מה היא הכנסה לענין חוק זה, כולו או חלק ממנו, ורשאי הוא לקבוע זאת לבני-משפחה או ילדיהם דרך כלל, או לסוגים מסויימים שבהם.

(ב) שר הבטחון, באישור שר האוצר, רשאי לקבוע את דרכי ההוכחה של הכנסה לענין חוק זה.

ביצוע ותקנות

(תיקונים: התשס"א, התשע"ד)

37. (א) שר הבטחון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

(ב) תקנות לפי פרק שלישי 1 ופרק שביעי 1 יותקנו באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

(ג) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), תקנות לפי פרק שלישי 1 ופרק שביעי 1 שיש להן השלכה תקציבית יותקנו בהתייעצות עם שר האוצר.

תוקף התקנות

(תיקון התשע"ח)

37א. כוחן של תקנות לפי חוק זה יפה מיום תחילתן גם לגבי זכויות לתגמולים חדשיים או לשיעורים שנקבעו סופית, לפי סעיף 25, לפני תחילתן של התקנות.

[תיקונים: התשע"ד, התשע"ד (מס' 2)]

תוספת

(סעיף 28א)

רשימת ההטבות לפי פרק שלישי 1 הניתנות בלא צורך בהגשת בקשה

1. סיוע בתשלום ביטוח רכב לאלמנה שהגישה בקשה להחזר אגרת רכב לפי סעיף 15ג(ט);
2. סיוע במימון הוצאות ניידות לאלמנה לפי סעיף 15ג(י);
3. סיוע במימון שיעורי נהיגה ליתום בהגיעו לגיל 17 לפי סעיף 15ג(יא)(3);
4. סיוע לשכרל במימון הוצאות נלוות ללימודים בעד אחי הנספה הלומדים בכיתות ז' עד י"ב לפי סעיף 15ד(ה);
5. סיוע לאלמנה במימון הוצאות לימודים ומימון חוגים לפי סעיף 15ד(ז);
6. מענק הבראה חד-פעמי הניתן בסמוך לנפילת הנספה לפי סעיף 15ד(ח);
7. (בוטל);
8. סיוע שנתי לשכרל בעד דמי שימוש בטלפון לפי סעיף 15ד(טו)(3);
9. סיוע שנתי לאלמנה בעד דמי שימוש בטלפון לפי סעיף 15ד(טז);
10. מענק חודשי לשכרל לפי סעיף 15ד(יח);
11. השתתפות חד-פעמית במימון הנצחה פרטית לפי סעיף 15ח(ז).